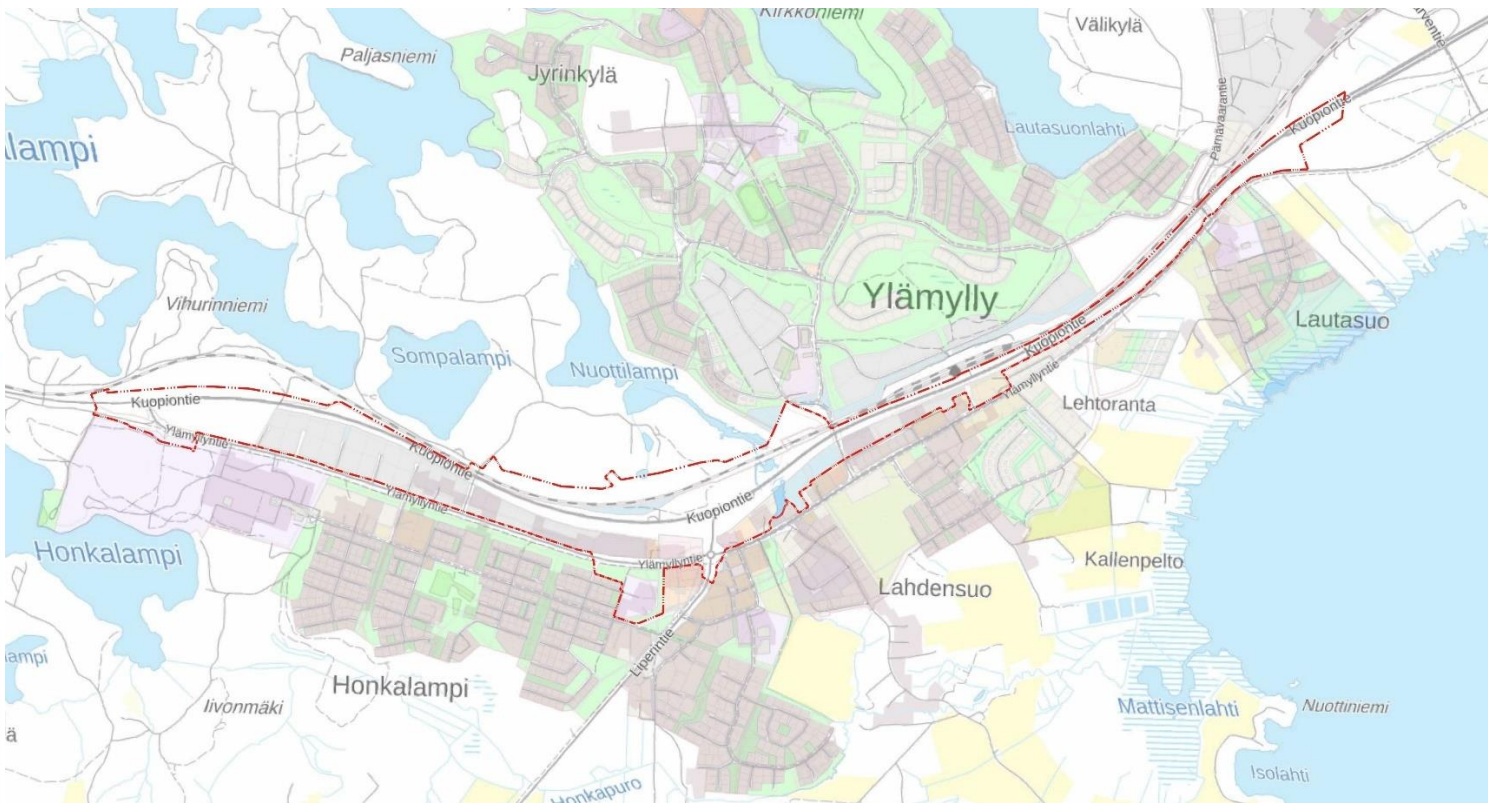

KAAVASELOSTUS, luonnos

VT 9

Ylämyllyn asemakaavojen kortteleiden 101, 102, 138, 152, 153 ja 160 viher-, erityis-, vesi- sekä katu- ja liikennealueiden (Kuopiontie vt 9, Ylämyllyntie, Liperintie ja rata-alue) muutos ja laajennus

Kuva 1. Kaavahankkeen lähtökohtainen rajausta punaisella katkoviivalla korostettuna Ylämyllyn ajantasa-asemakaavassa.

Vireilletulo:	24.4.2024
OAS nähtävillä	24.4. – 24.5. 2024
Kaavaluonnos nähtävillä:	19.2. – 21.3. 2025
Kaavaehdotus nähtävillä:	__.__. – __.__. 2025
Valtuuston hyväksyntä:	__.__. 2025 § __

Sisällys

1. Perustiedot	3
2. Tiivistelmä	4
2.1 Kaavaprosessi.....	4
2.1.1 Kaavan vireilletulo, OAS	4
2.1.2 Kaavan luonnosvaihe.....	5
2.1.3 Kaavan ehdotusvaihe	5
2.1.4 Kaavan hyväksyminen	5
2.2 Kaavan mukaisen rakentamisen toteuttaminen	5
3. Lähtökohdat.....	5
3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	5
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	5
3.1.2 Luonnonympäristö	6
3.1.3 Rakennettu ympäristö	10
3.1.4 Maanomistus.....	12
3.1.5 Kulttuuriperintö, maisema ja kaupunkikuva	13
3.1.6 Liikenne	14
3.1.7 Palvelut ja työpaikat	15
3.1.8 Tekninen huolto	15
3.1.9 Ympäristöhäiriöt.....	15
3.2 Kaava-alueetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset.....	15
3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (14.12.2017)	15
3.2.2 Maakuntakaava	16
3.2.3 Ylämyllyn ajantasaosayleiskaava	20
3.2.4 Ylämyllyn ajantasa-asemakaava	21
4. ASEMAKAAVASUUNNITTELUN VAIHEET	27
4.1 Asemakaavan tarve.....	27
4.2 Asemakaavaprosessi ja sitä koskevat päätökset ja kaavapalaute	27
4.3 Osallistuminen ja osalliset	28
4.4 Asemakaavan tavoitteet	28
4.4.1 Alueidenkäyttölain 54§:n sisältövaatimukset	28
4.4.2 Lähtökohta-aineiston asettamat tavoitteet	29
5. ASEMAKAAVARATKAISUN KUVAUS	29

5.1	Aluevaraukset (päivitetään lopullisen maantiensuunnitelman hyväksynnän yhteydessä kaavan ehdotusvaiheessa)	30
5.1.1	Korttelialueet ja niiden mitoitus.....	30
5.1.2	Muut alueet	31
6.	KAAVAN VAIKUTUKSET	32
6.1	Vaikutukset suunnittelutilanteeseen.....	32
6.2	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskuntatalouteen ja rakentamisen ekologisuuteen ja ilmastovaikutuksiin	32
6.3	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, maisema- ja kaupunkikuvaan ja rakennettuun kulttuuriperintöön.....	33
6.4	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön sekä viheralueisiin	33
6.5	Vaikutukset työllisyyteen, yritystoimintaan ja palveluihin	33
6.6	Vaikutukset liikenteeseen ja kevyen liikenteen oloihin.....	34
6.7	Vaikutukset sosiaalisiin oloihin, asumiseen ja väestörakenteeseen	34
6.8	Muut kaavan merkittävät vaikutukset.....	34
6.8.1	Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen	35
6.8.2	Oikeudelliset vaikutukset	35
7.	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	35
7.1	Asemakaavan toteutus ja toteutuksen seuranta.....	35

Liitteet

- Liite 1: Kaavakartan luonnos, päiväys 5.2.2025
- Liite 2: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päiväys 10.4.2024, päiv. 5.2.2025
- Liite 3: Vireilletulovaiheen palaute ja vastineet

1. Perustiedot

Kaavan nimi	VT 9
Asemakaavan muutos	Ylämyllyn asemakaavojen korttelit tai niiden osat 1, 38, 101, 102, 138, 152, 153 ja 160 viher-, erityis-, vesi- sekä katu- ja yleisten teiden (Kuopiontie / vt 9, Ylämyllyntie ja yksityistiet Honkaranta ja Rantapolku) muutos sekä
Asemakaavan laajennus	Liperin (426) Ylämyllyn (405) kiinteistöillä tai niiden osilla: 41-246 Mustola, 41-261 Puoliväli, 76-77 Sompakangas, 76-87 Lunastusalue, 78-557 Jyri, 90-16 (nimetön), 90-21 Launola, 91-17 Petäjä 1, 144-69 Rantala, 144-82 Lautasaari, sekä kiinteistöillä tai niiden osilla 871-1-1 rataosa 1801, 895-0-9 Valtatie 9, 895-1-5641 Ylämyllyn paikallistie.
Asemakaavalla muodostuu	Liperin Ylämyllyn korttelit tai niiden osat 101, 102, 38, 138, 152, 153 ja 160 ja viher-, erityis-, vesi- sekä katualueita (Ylämyllyntie, Nuottilammentie, Rantapolku) ja yleisten teiden alueita (Kuopiontie / vt 9).
Asemakaavalla poistuu	Asemapolku(katualue).
Kaavan laatija	Liperin kunta / maankäyttö

Liperissä

5.2.2025

Kaavoituspäällikkö

Jukka Haltiahti, YKS 631

2. Tiivistelmä

Kaavatyö on aloitettu Valtion ja Kunnan tarpeesta kehittää Kuopiontien (valtatie 9) ja Liperintien risteysalueen liikenteellistä toimivuutta Ylämyllyllä eritasoliittymän rakentamiseksi laaditun tiesuunnitelman mukaisesti (<https://vayla.fi/vt-9-parantaminen-valilla-valikangas-honka-lampi-liperi>). Samalla pidennetään moottoritien osuutta aina Honkalammen länsiosaan saakka. Asemakaava toteuttaa käytännön tasolla alueelle vuonna 2022 laadittua yleiskaavaa.

Kaavarajaus (yhteensä noin 103 hehtaaria) sisältää lukuisia korttelialueita ja tontteja, sillä osia maantien alueesta laajenee niiden puolelle rakennettavien meluvallien ja muiden suojaustöiden takia. Samalla huomioidaan tarvittaessa näiden tonttien muita muutostarpeita, kuten käyttötarkoitusten päivittämistä nykyinen ja tuleva maankäyttö huomioiden. Honkatieltä jatketaan lähtevä Katajapolku Ylämyllyntielle saakka uudeksi ajoväyläksi laajalle yleisten rakennusten Y-tontille.

Asemakaava-alueita laajennetaan Kuopiontien länsi ja itäpäästä maantien risteysalueiden ja muiden maantien rakenteiden sovittamiseksi maantien tarvitsemille alueille. Ylämyllyntietä jatketaan länteen nykyisen Honkaranta yksityistien alueelle, johon liitetään Honkalammenranta 1 asemakaava-alueen Rantapolku-katu. Ylämyllyn keskustan lähelle suunnitellaan uusi katu Ylämyllyntieltä Kuopiontien ja radan alituksineen Nuottiharjun ja Sompalammen suuntaan olemassa olevan teollisuustontin kautta. Täältä osoitetaan myös kevyen liikenteen reitti Jyrin suuntaan. Lisäksi mukana on Kuopiontien pohjoispuolisia muita vielä kaavoittamattomia alueita, jotka rajautuvat muihin kaava- ja suunnittelualueisiin.

Kaavatyö on Liperin kunnan strategisten tavoitteiden mukainen ja investointiohjelman kärkihankkeita. Hanketta on kuvattu maankäytön toteutusohjelmassa 2020 ja tarkemmin kaavoituskatsauksessa 2021.

2.1 Kaavaprosessi

2.1.1 Kaavan vireilletulo, OAS

Kaavamuutos on esitelty elinympäristölautakunnan 14.1.2021 hyväksymässä kaavoituskatsaus 2021 asiakirjassa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukainen kuulutus kaavan vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtäville asettamisesta julkaistiin virallisella ilmoitustaululla ja kunnallisessa ilmoituslehdessä 24.4.2024. OAS pidettiin nähtävillä 24.4.–24.5.2024. Kaavasta jätettiin kuusi viranomaislausuntoa ja jätettiin yksi osallisen mielipidettä. Kaavaluonnospalaute ja vastineet niihin on kaavaselostuksen liitteenä 3.

2.1.2 Kaavan luonnosvaihe

Alueidenkäyttölain (AKL) 62 §:n mukainen kuulutus kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta julkaistiin virallisella ilmoitustaululla ja kunnallisessa ilmoituslehdessä 19.2.2025. Kaavaluonnos (kaavakartta ja -selostus liitteineen) pidettiin nähtävillä 19.2.–21.3.2025. Kaavasta jätettiin _viranomaislausuntoa ja jätettiin _osallisen mielipidettä. Kaavaluonnospalaute ja vastineet niihin on kaavaselostuksen liitteenä x

2.1.3 Kaavan ehdotusvaihe

Kaavaluonnos päivitettiin asemakaavaehdotukseksi saatu palaute ja laaditut tontinkäyttösuunnitelmat huomioiden. Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi x.x.—x.x.2025. Kaavasta voi jättää kirjallisen muistutuksen.

2.1.4 Kaavan hyväksyminen

Maankäyttö laatii vastineet kaavaehdotuksesta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin ja kaavaa voidaan päivittää ennen hyväksyntäkäsittelyä teknisluontoisesti ja vähäisesti.

Asemakaava tulee kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2025 aikana.

2.2 Kaavan mukaisen rakentamisen toteuttaminen

Vt 9 muutokset ja uuden katuyhteyden rakentaminen Nuottilammen suuntaan aloitetaan vasta kun valtion investointipäätös ja rahoituspäätös ovat myönnetty. Rakentaminen alkanee aikaisintaan vuonna 2027. Katajapolun jatkaminen Ylämyllyntielle ajoittunee laajan Y-tontin uudisrakentamisen yhteyteen. Rakentamista tavoitellaan mahdollisesti jo vuodelle 2026.

3. Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue (noin 103 ha) sijaitsee nauhamaisena Ylämyllyllä Honkalammen länsilaidalta kohden Joensuuta aina Välikankaalle saakka noin kuuden kilometrin matkalla. Rata-alue ja sen välitön lähiympäristö rajaavat suunnittelualueen pohjoislaidaltaan. Kaava-alueen etelälaidalla muutokset koskevat Ylämyllyntien ja Kuopiontien välisiä korttelialueita lähinnä maantien alueen rajan siirtyessä hieman tonttien puolelle melusuojausten rakentamista varten. Lisäksi Ylämyllyn keskustan lähelle suunnitellaan uutta katua Kuopiontien ja radan alituksineen Nuottiharjun ja Sompalammen suuntaan olemassa olevan teollisuustontin kautta. Ylämyllyn keskustassa suunnitellaan samalla laajan YH tontin aluetta. Yleistä aluerajausta voi tarkastella kaavaselostuksen kansikuvausta 1.

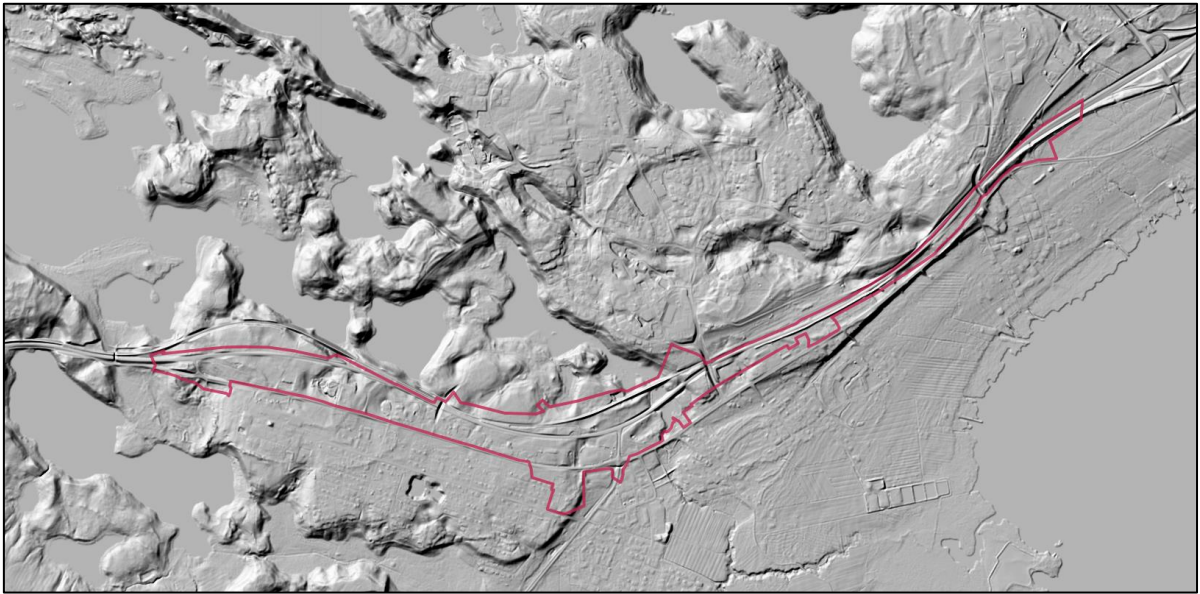
3.1.2 Luonnonympäristö

Alueet ovat pääosin muokattua ympäristöä. Luonnontilaisia alueita on vähän, lähinnä rata-alueen pohjoispuolella. Rakentamattomat alueet ovat pääasiassa kuivahkoja mäntykangas-metsiä.

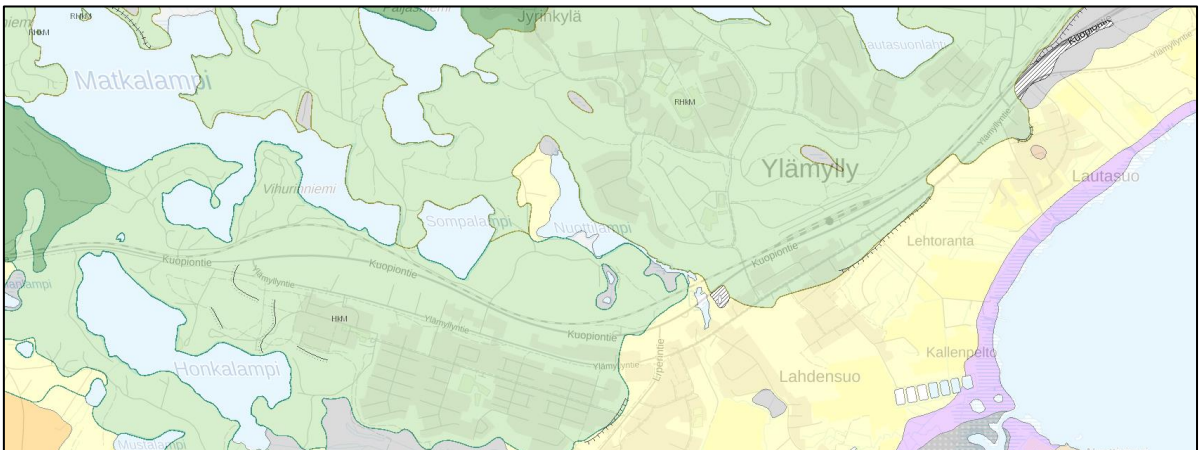

Kuvat 2 ja 3. Kuvissa on ilmakuvat suunnittelualueelta.

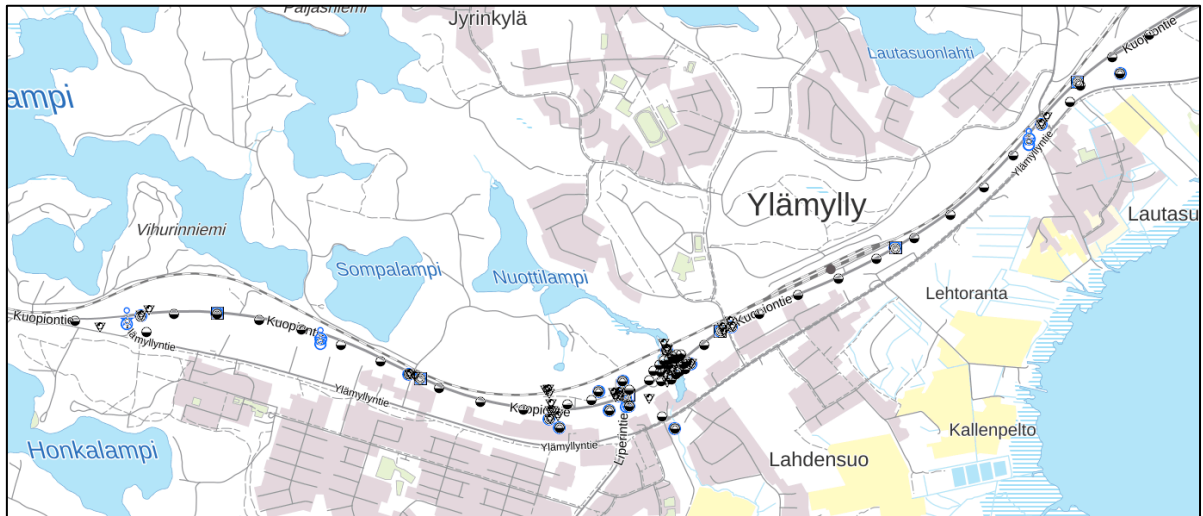
Maanpinta on vain loivasti kumpuilevasti viettävää länsi–itäsuunnassa. Länsiosa on noin N2000 +110 mmpy ja itäosa alimmillaan noin +90 mmpy. Maasto viettää loivasti myös etelään.

Kuva 4. Ote alueen korkokuvasta suunnittelualan rajauksella: <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi>

Kuva 5. Ote maaperäkartasta. Vihreä tarkoittaa erilaisia harjumaita (pääosin ns. delta-muodostumaa), keltainen on hienompia maa-aineksia, kuten muinaisrantojen hienohiekkamuodostumia. Lilalla on osoitettu vielä hienommat hiesuiset maaperät. Alueella on myös harmaalla osoitettuja turvekerrostumia: <https://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html> .

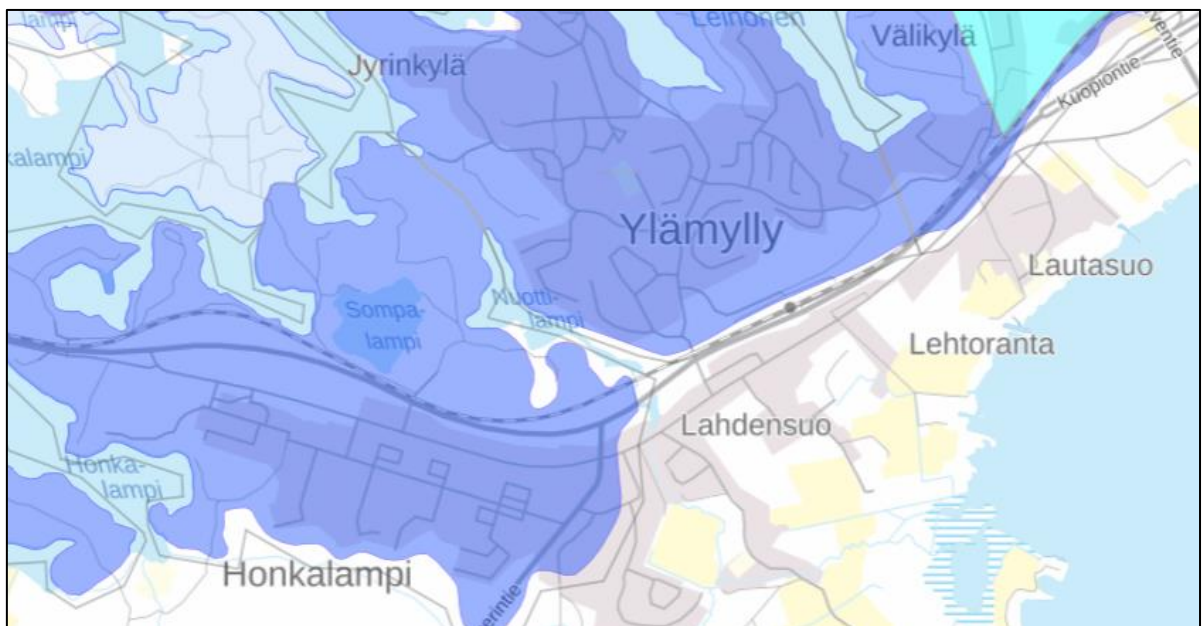

Kuva 6. Ote pohjatutkimusrekisteristä. Suunnittelualueelle on laadittu kattavat maaperätutkimukset. Erityisinä huomioin kohteena ovat olleet Ylämyllynpuron ylityksen silta, uuden eritasoliittymän alue ja uusi maantien ja radan alituskohta Nuottilammen suuntaan:

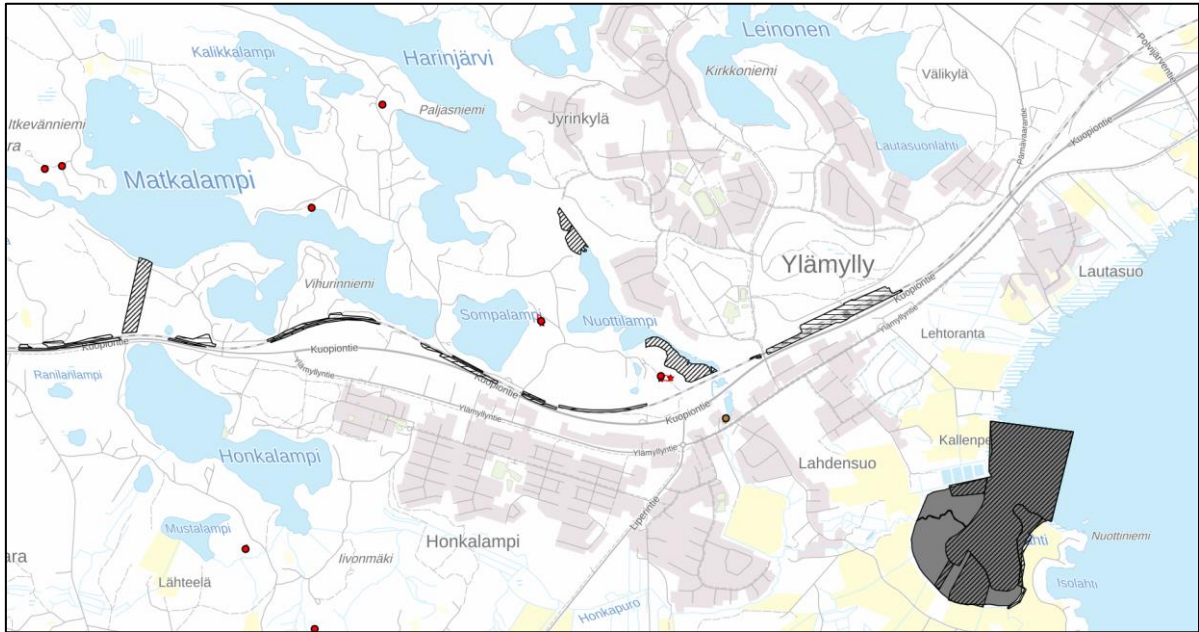
<https://gtkdata.gtk.fi/Pohjatutkimukset/index.html> .

Routimisvaara on vähäistä. Kallioperä ei ole lähellä maanpintaa.

Kaava-alue on osin pohjavesialueella, erityisesti länsipäästään.

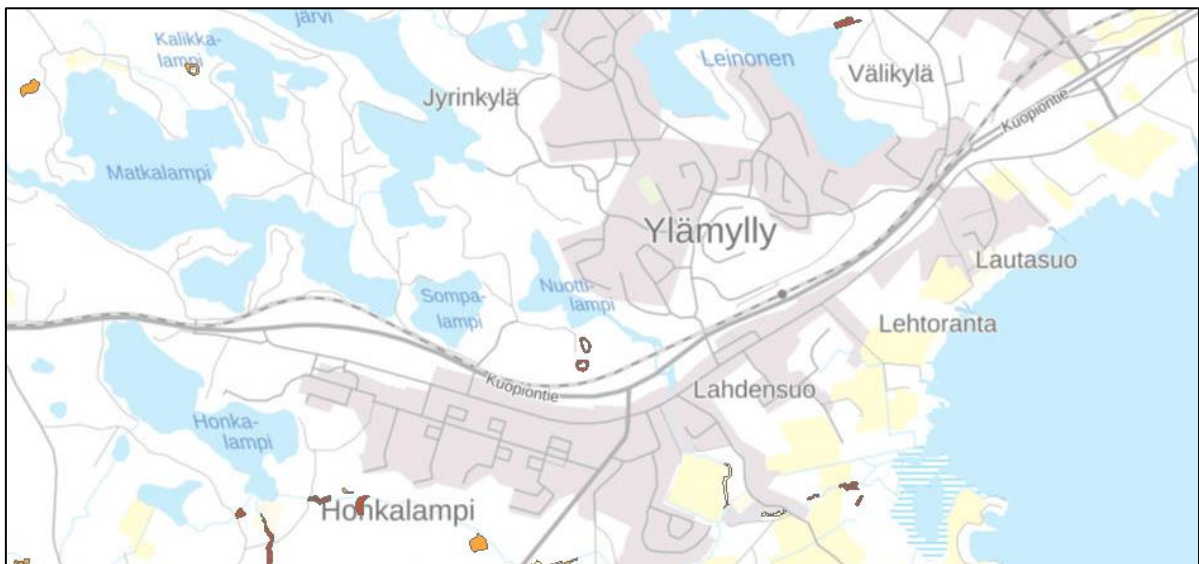

Kuva 7. Pohjavesialueet.

Kuva 8. Suojelukohteet: Punaiset merkinnät ovat muinaismuistokohteita tai -alueita. Suunnittelualueella on erityisesti radan varsilla muurahaissiniseivien suojelualueita sekä Ylämyllynpu-
ron luona Nuottilammen luonnosuojelualue. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Muuna kulttuuriperintökohteena on Ylämyllyntien varrella vanha vesimyllyn alue, kohdetun-
nus 1000041076, inventoitu 2020, Mikrolitti Oy: Kohde sijaitsee Liperin Nuottilammen etelä-
kärjessä, Ylämyllyntien pohjoispuolella. Alueelle on vuoden 1891 pitäjänkartalle merkitty
mylly, jonka jäännökset ovat edelleen nähtävissä maastossa. Paikalla on nähtävissä myllyn pa-
torakennelma, silta ja myllyrakennus. www.kyppi.fi

Kuva 9. Erityisen tärkeät elinympäristökuviot (ei kohteista suunnittelualueella). Suolammen
kohteet ovat lähellä suunnittelurajausta. <https://metsakeskus.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=a29ae4c4eb7240f0895d4ff93f04df1c>

3.1.3 Rakennettu ympäristö

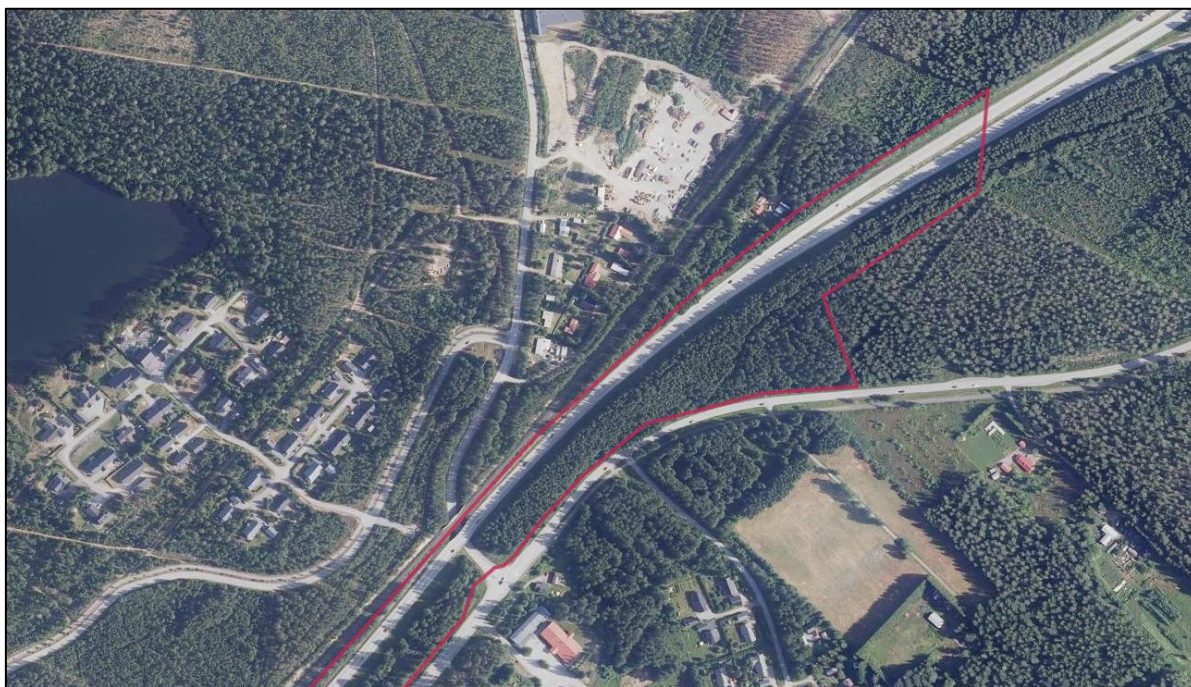
Suunnittelualue on pääosin rakennettua maantien ja radan aluetta sekä niihin rajautuvia Ylämyllyn asemakaavan alueita. Alla olevissa kuvissa on esitetty kaava-alueen ominaisuuksia ilmakuvissa kaava-alueen rajauksella.

Kuvat 10 ja 11. Kuvissa on ilmakuvat suunnittelualueen rakennetusta ympäristöstä Suunnittelualueen länsiosasta Liperintien ja Kuopiontien risteykseen saakka.

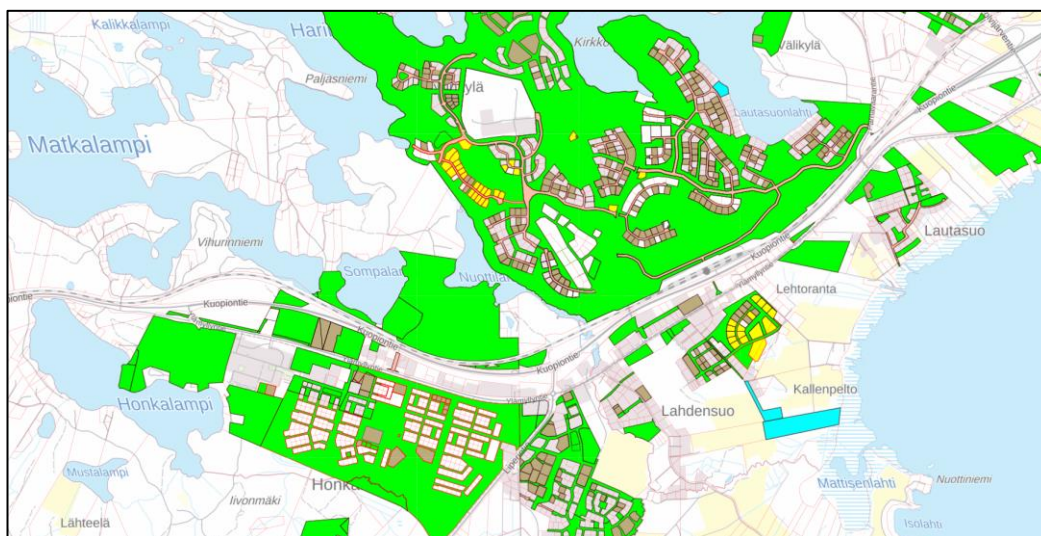
Kuvat 12 ja 13. Kuvissa on ilmakuvat rakennetusta ympäristöstä suunnittelualueelta Liperin-tien ja Kuopiontien risteyksestä itään.

Kuva 14. Kuvassa on ilmakehänäkymä rakennetusta ympäristöstä suunnittelualueen itäpäädyssä.

3.1.4 Maanomistus

Maantien ja radan alueet omistaa valtio, katu- ja yleiset alueet ja yleiset tontit omistaa Liperin kunta. Tonttien omistus jakaantuu Liperin kunnan ja yksityisten kesken.

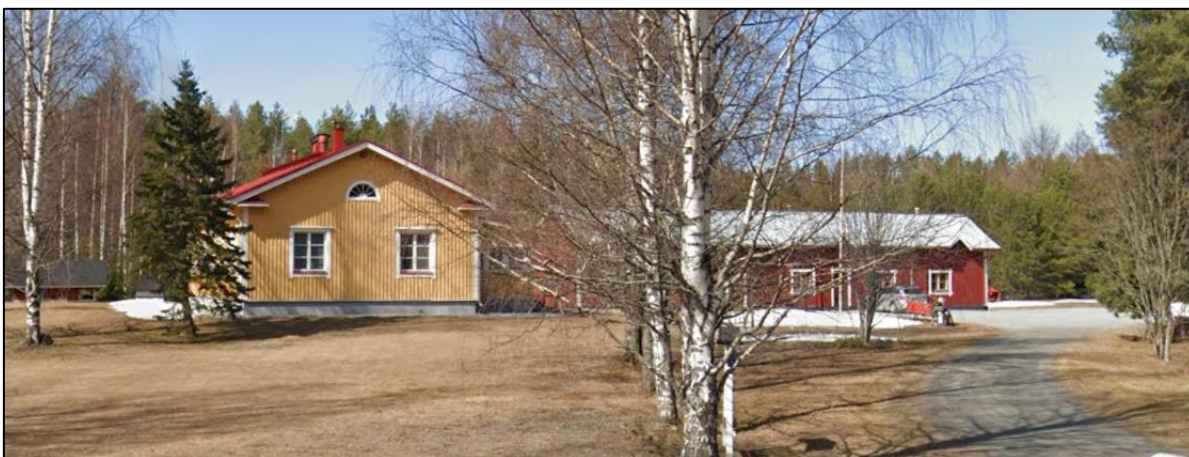

Kuva 15. Maanomistuskartta. Vihreä, ruskea, sininen ja keltainen ovat kunnan omistamia alueita.

3.1.5 Kulttuuriperintö, maisema ja kaupunkikuva

Kuvan 8 suojelualueet ja kohteet kartalla, on esitetty merkittävä rakennetun kulttuurihistorian kohde: 1800-luvun mylly ja sen rakenteita. Aluetta koskevassa Honkalammen osayleiskaavassa vuodelta 2022, on osoitettu suojeltava rakennus (sr, kohde nro 2) osoitteeseen Ylämyllyntie 73: Niin sanottu Pesosen talo, suojeluluokka osayleiskaavassa H II: *Kohde on rakentamisaikansa tyyppin hyvä esimerkki ja hyvin tai melko hyvin säilynyt. Kohteiden säilymisen turvaaminen on suotavaa.*

”Ylämyllyn pääkadun varrella oleva ns. Pesosen talo on 1880-luvulta, kestikievarina 1920-luvulle, jolloin asuinkäyttöön ja tehty pitkä umpikuisti ikkunanauhoineen. Sauna ja karjasuoja-aittarakennus 1800-luvulta. Taloon kuulunut vesikäyttöinen myllyrakennus (Ylämylly) on myyty 1940-luvulla. Mylly ei sijaitse kaava-alueella. Vuonna 2016 valmistuneessa asuinrakennuksen perusteellisessa ulko- ja sisäremontissa on uusittu mm. vesikate ja julkisivut; ulkoverhous-laudoitus samanlaisena (pystylauta + rima) kuin ennenkin oli ja asuintilojen uusiksi ikkunoiksi entisen malliset. Lähes julkisivun pituisen lasikuistin ikkunat kunnostettiin, samoin ullakkopäätyjen kaari-ikkunat. Entisten kahden sisäänkäyntioven sijalla on nykyään yksi, keskelle sijoitettuna. Entisen navetta-aittarakennuksen korjaustyö oli inventoinnin aikaan 2020 meneillään.”

Kuva 16. Pesolan talon pihapiiriä ja alueen rakennuksia. Kuvat

<https://www.google.com/maps>

Kohteen arvo ja suojelutarve ratkaistaan kaavaprosessin aikana. Suunnittelualueella ei ole muuta merkittävää rakennettua kulttuuriperintöä.

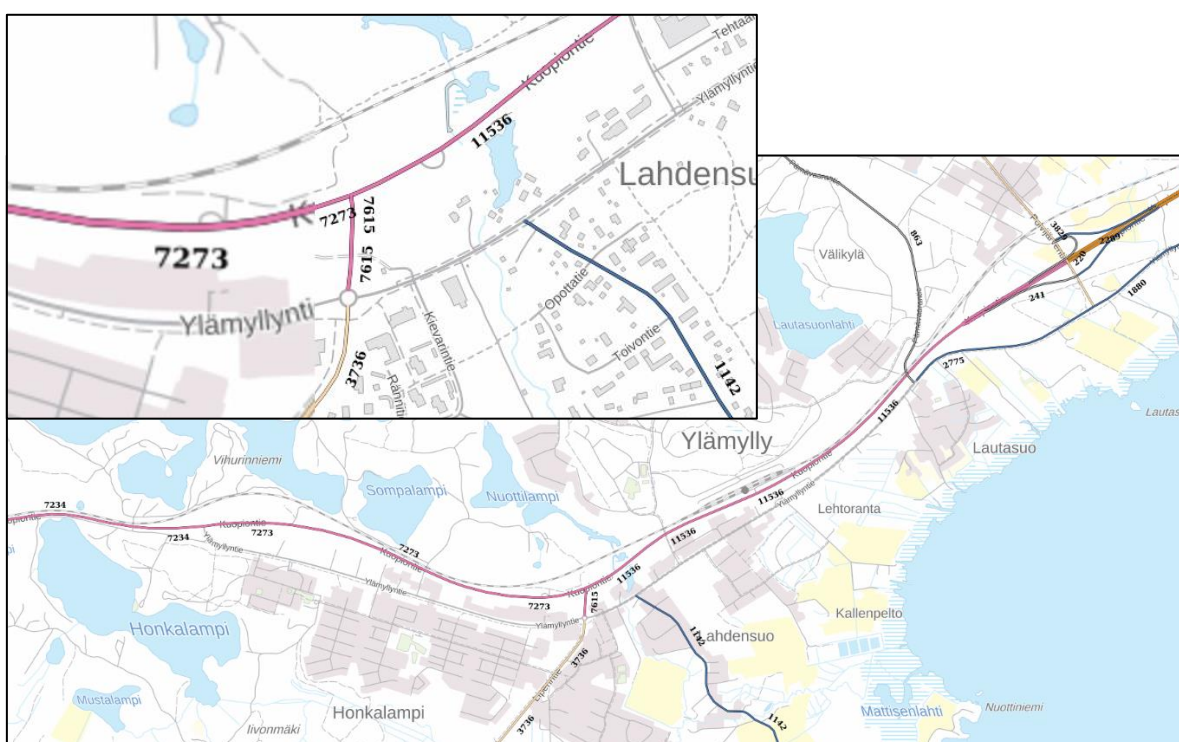

Kuvat 17-18. Myllyn alueen rakennuksia (ei suunnittelualueella). Kuvat

<https://www.google.com/maps>

Muutoin suunnittelualueen läheisyydessä/vaikutusalueella ei ole osoitettu rekistereissä (muinaisjäännös, rakennettu kulttuuriympäristö), aluetta koskevissa maakunta- tai yleiskaavoissa tai muutoin selvityksissä havaittu olevan merkittävää kulttuuriperintöä, maisemallisia arvoja tai muita ns. kaupunkikuvallisia arvoja.

3.1.6 Liikenne

Kuva 19. Ote Väyläviraston liikennemääräkartasta v. 2022. <https://suomenvaylat.vayla.fi>

Liikenne suunnittelualueelle ohjautuu pääosin Kuopiontieta (vt 9) pitkin. Ylämyllyntien risteyksessä liikenne jakaantuu selvästi siten, että Outokummunsuuntaan liikennettä on vain noin 7 300 ajoneuvo vuorokaudessa (raskas liikenne 570) tien leikkauspisteessä (ajon/vrk), kun taas Joensuun suuntaan kulkee jo 11 500 ajon/vrk (raskas liikenne 730). Ylämyllyn keskustan suuntaan tuleva ja lähtevä liikenne on runsasta Kuopiontien ja Ylämyllyntien lyhyellä välillä (n. 7 500 ajon/vrk). Liperin suunnan liikenne on tästä enää puolet (n. 3 700 ajon/vrk).

Ylämyllyntien liikennemäärä Liperintien risteyksestä Joensuun suuntaan noin 1 kilometrin matkalla arvioidaan olevan noin 3 500–4 000 ajon/vrk Jyrin asuinalueiden ja etelä puolisten asuin-alueiden työpaikka- ja asiointiliikennettä. Liikennemäärät laskevat sen jälkeen noin 2 700 ajoneuvoon vuorokaudessa kohden Polvijärven eritasoliittymän kohtaa. Ylämyllyntien liikenne Ylämyllyn keskustan jälkeen lännen suuntaan on vähäistä työpaikka-alueen liikennettä.

Liikennemäärien oletetaan lisääntyvän edelleen merkittävästi Ylämyllyllä Liperintien ja Kuopiontien risteyksessä ympärillä olevien maankäytön muutosten perusteella (mm. Honkalammen ja Sompalammen uudet asuinalueet).

Alueilla on hyvät joukkoliikenteen yhteydet ja kevyen liikenteen kattavat reitit.

3.1.7 Palvelut ja työpaikat

Kaava-alueella on kehitettävä kunnallinen yleisten palveluiden Y-tontti, johon on tavoitteena rakentaa uusi päiväkotito. Liperintien kiertoliittymästä Ylämyllyntienvarrella idän suuntaan ja Tehtaantien varrella on yksityisiä palveluita sekä yrityksiä. Lännen suunnalla kaava-alueella on majoitusliikkeen lisäksi lähinnä vain erilaisia teollisuustontteja. Työpaikkoja on alueella arviolta noin 150–200.

Ylämyllyn pääasialliset kaupalliset palvelut ovat kaava-alueen läheisyydessä Ylämyllyntien ja Liperintien risteysalueen läheisyydessä.

3.1.8 Tekninen huolto

Kaavamuutosalueella on olemassa tekninen huolto (vesi-, jäte- ja hulevesiverkosto sekä sähköverkko).

3.1.9 Ympäristöhäiriöt

Alueen teollisuus ei aiheuta nykyisellään erityisiä ympäristöhäiriöitä. Merkittävin häiriön tuottaja on Kuopiontien liikennemelu. Maantien nykyistä melun tuottoa ja tulevaa ennustetta voidaan tarkastella vt 9 suunnitelmaan laadituista melukartoista ja suojaustavoitteista (erillisliite).

Maateitä on suolattu talvisaikaan, mutta muutoin alueella ei ole tiedossa toimintaa, joka olisi aiheuttanut maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

3.2 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (14.12.2017)

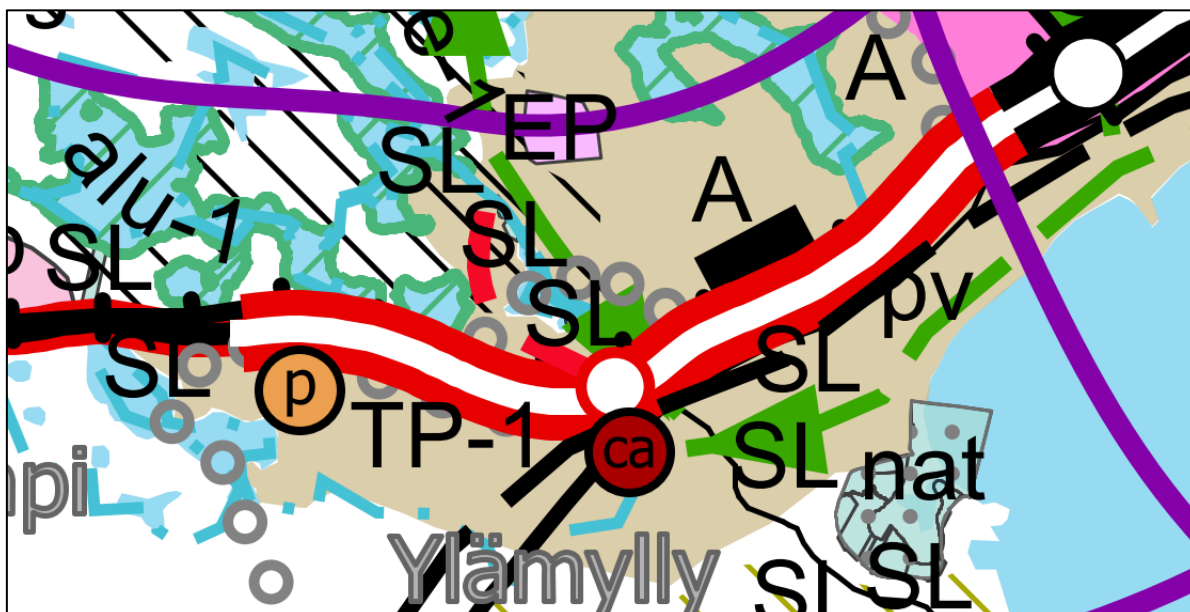
Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ovat: Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen, tehokas liikennejärjestelmä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö sekä elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö ja luonnonvarat. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoituvat vain valtakunnallisesti merkittävässä asioissa. Kuopiontien perusparantaminen on lähtökohtaisesti seudullinen hanke. Kaava-alueella tai sen vaikutusalueella ei myöskään ole valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita (VAMA 2021). Kaavaa koskevia muita tavoitteita ei ole. Vaikutukset tähän kaavahankkeeseen ja maankäyttöön muutoin, välittyvät

maakuntakaavan ja osayleiskaavojen kautta kaavoille laissa säädettyjen sisältövaatimusten rajoissa.

3.2.2 Maakuntakaava

MAAKUNTAKAAVA 2040

Maakuntakaavan tehtävänä on ratkaista valtakunnallisia, maakunnallisia ja seudullisia alueidenkäytön kysymyksiä. Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä ja yhdyskuntarakenteen periaatteista maakunnassa. Lisäksi siinä osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita.

Kuva 20. Ote maakuntakaava 2040.

Maakuntakaavan merkinnät ja määräykset

Liikenteen kehittämiskäytävä (lk)

Liikenteen kehittämiskäytävä -merkinnällä osoitetaan kaksi kansainvälistä liikennekäytävää, jotka ovat Pohjois-Karjalan läpi kulkevat ja Joensuussa risteävät Kuutoskäytävä ja Ysikäytävä. Kuutoskäytävä on neljän eri kulkumuodon (tie-, raide-, vesi- ja lentoliikenne) liikennekäytävä. Kuutoskäytävän Joensuusta Etelä-Suomen suuntaan johtava osuus on samalla Pohjois-Karjalan vientiteollisuuden tärkein kuljetuskäytävä. Ysikäytävä on kahden eri kulkumuodon (tie- ja raideliikenne) kansallisesti merkittävä poikittainen liikennekäytävä Pohjois-Karjalan kautta Venäjälle.

Suunnittelumääräys: Käytävää kehitetään kansainvälisenä liikennekäytävänä, jonka maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, kansainvälisen liikenteen, logistiikan ja matkailun palveluihin sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja vähähiilisen liikenteen mahdollisuuksien edistämiseen.

Kaksiajorataiseksi kehitettävä päätie tai -katu

Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Päärata ja liikennepaikka

Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Liikennepaikoista Joensuun ratapiha ja Tohmajärven Niirala ovat VAK-ratapihoja, joilla käsitellään vaarallisia aineita. Liikennepaikoista Nurmeksien Pitkämäki, Lieksa, Ilomantsi, Joensuun Heinävaara, Tuupovaara ja Hammaslahti, Outokummun Sysmäjärvi sekä Kitee toimivat puutavaraterminaaleina tai puutavarakuormauspaikkoina. Tavoitteena on koko päärataverkon sähköistys vuoteen 2040 mennessä tai välittömästi sen jälkeen.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida VAK-ratapihojen tunnistettu suuronnettomuusriski. Puutavaraterminaaleina tai kuormauspaikkoina toimivien liikennepaikkojen suunnittelussa tulee huomioida liikennepaikalle johtavan tie- ja katuverkon soveltuvuus HCT-kuljetuksille. Ympäröivän maankäytön suunnittelussa tulee huomioida myös toiminnasta aiheutuva mahdollinen melu- ja pölyhaitta. Ennen Liperin Ylämyllyn puutavaran kuormauspaikan poistumista, tulee sille olla korvaava paikka selvitettyä.

Taajamatoimintojen alueet (A, a)

Aluevarausmerkinnällä osoitetaan taajamatoimintojen aluetta, jolla on yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta vähintään seudullista merkitystä ja jonka suunnittelussa tulee ottaa huomioon ylikunnalliset aluetarpeet. Kohdemarkinnällä osoitetaan aluerakenteen kannalta tärkeää muuta taajamatoimintojen aluetta. Merkintään sisältyy mm. yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumisen, palvelujen, merkittäviä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuus- ja työpaikka-alueiden sekä muiden taajamatoimintojen sijoittumis- ja laajentumisalueet. Merkintä sisältää alle 5 hehtaarin kokoiset merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kohteet (ma/k). Merkintä sisältää myös taajaman sisäiset liikenneväylät, virkistysalueet ja -yhdytetydet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, muut erityisalueet sekä paikalliset suojelualueet.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon taajaman erityispiirteet ja edistää yhdyskuntarakenteen eheytymistä sekä keskusta-alueen kehittämistä taajaman toiminnalliseksi ja taajamakuvaltaan selkeäksi kokonaisuudeksi. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota taajamakuvaan ja taajaman sisäisen viherverkoston, arvokkaan kulttuuriympäristön ominaispiirteiden sekä luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön kohteiden erityisarvojen säilyttämiseen. Laajennusalueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon taloudellisuus, palvelujen saavutettavuus kaikilla liikennemuodoilla ja kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen toimintamahdollisuudet.

Alakeskus tai paikalliskeskus, kohdemerkintä (ca):

Merkinnällä osoitetaan Joensuun kaupunkiseudun alakeskukset sekä maakunnan paikalliskeskukset, joihin sijoittuu asumisen ohella keskustahakuisia palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikenne- ja viheralueineen. Merkinnän osoittamalle alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota taajamakuvaan, kulttuuriympäristön ominaispiirteiden säilymiseen, keskusta-alueen toimivuuteen ja liikennejärjestelyihin, joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintamahdollisuuksiin ja keskustan liittymiseen muuhun taajamarakenteeseen.

TP

Työpaikka-alue (TP, TP-1, TP-km):

Aluevarausmerkinnällä osoitetaan aluerakenteen kannalta merkittävää työpaikka-aluetta, jolla on vähintään seudullista merkitystä. Alue on tarkoitettu pääasiassa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien tuotanto-, varasto- ja tilaa vievän kaupan ja muiden palvelujen alueeksi. Lisämerkinnällä -1 osoitetaan alueita, jotka sijaitsevat osittain tai kokonaan luokitelluilla pohjavesialueilla. Lisämerkinnällä -km osoitetaan alueita, joihin voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä, jotka kaupan palveluverkon tasapainoinen kehitys ja kaupan palvelujen saavutettavuus huomioon ottaen voivat perustellusta syystä sijoittua myös keskusta-alueiden ulkopuolelle.

Suunnittelumääräys: Alueelle ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joilla on merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia lähialueille. Lisämerkinnällä -1 osoitettujen alueiden suunnittelussa on otettava huomioon pohjavesien suojelu. Lisämerkinnällä -km osoitetuilla alueilla vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoitus ja tarkempi sijoittuminen tulee suunnitella siten, ettei niillä ole yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Samoin lisämerkinnällä -km osoitettujen alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueiden saavutettavuuteen joukkoliikenteellä sekä kävellen ja pyöräillen.

TP

Työpaikka-alue (TP, TP-1, TP-km):

Merkinnällä osoitetaan Joensuun kaupunkiseutuun liittyvää yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tärkeää ylikunnallisesti suunniteltavaa aluetta, joka kuuluu läheisesti kaupunkiseudun vaikutukseen asumisen, palvelujen, elinkeinotoiminnan ja työpaikkaliikenteen kautta. Alueelle sijoittuu sekä valtakunnan että maakunnan kehittämisen kannalta tärkeitä toimintoja ja siinä on tarvetta kuntien yhteistoimintaan alueidenkäytön suunnittelussa ja toimintojen yhteensovittamisessa.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa asuminen, palvelut ja työpaikat tulee ensisijaisesti ohjata nykyisen taajama- ja kylärakenteen yhteyteen eheyttämään yhdyskuntarakennetta ja tukemaan palvelujen, kävely- ja pyöräilyolosuhteiden sekä joukkoliikenteen ja muun liikenteen sekä tietoliikenneyhteyksien kehittämistä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee parantaa joukkoliikenteen saavutettavuutta muodostamalla toimivia yhteyksiä ja esteettömiä kevyen liikenteen väyliä pysäkeille. Uusia alueita suunniteltaessa on otettava huomioon joukkoliikenteen hyvä saavutettavuus. Maaseutuelinkeinojen kannalta hyvät peltoalueet tulee turvata muulta rakentamiselta.

SL

Luonnonsuojelu- ja koskiensuojelualue (SL):

Merkinnällä on osoitettu luonnonsuojelulain tai koskiensuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita (Pärnävaaran suojelualue), jotka ovat valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä. Alueet sisältävät valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteet; Metsähallituksen Luontopalveluiden valtiolle luonnonsuojelutarkoitukseen hankitut alueet, joita ei vielä ole perustettu suojelualueeksi; sekä koskiensuojelualueilla (35/1987) suojellut vesistöt. Alueilla on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ml. hoito- ja käyttösuunnitelmissa tulee erityistä huomiota kiinnittää virkistyskäytön ja suojelun yhteensovittamiseen sekä luoda edellytykset seudullisten virkistysreittien toteutumiselle.

Suojelumääräys: Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi, kuitenkin enintään 5 vuotta.

Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pv):

Merkinnällä osoitetaan tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys: Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää tai laatua.

Viheryhteystarve

Merkinnällä osoitetaan Joensuun kaupunkiseutuun liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia viheryhteyksiä. Yhteydet nitovat seudulliset virkistysalueet toisiinsa ja mahdollistavat ensisijaisesti ihmisten liikkumisen niiden välillä, mutta toimivat samalla toissijaisesti myös ekologisina yhteyksinä.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee määrittää viheryhteyden tarkempi sijainti sekä varmistaa maastokäytävän riittävä leveys, jotta alueellinen viheralueiden muodostama verkosto voidaan toteuttaa riittävän yhtenäisenä kokonaisuutena.

Ohjeellinen moottorikelkkailureitti

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittävimmät ohjeelliset moottorikelkkailureitit.

Suunnittelumääräys: Moottorikelkkailureitit tulee ohjata kulkemaan siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa asutukselle, elinkeinoille ja luonnonympäristölle. Yksityiskohtaisempi suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä maanomistajien ja viranomaisten kanssa. Suunnittelussa tulee lisäksi ottaa huomioon ympäristövaikutukset.

MAAKUNTAKAAVA 2040 1. vaihekaava on hyväksytty maakuntavaltuusto 13.6.2022. Kaavakartalla ei ole osoitettu kohteita tai varauksia suunnittelualueelta. Kaavassa esitetään mm. soihin ja rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvia teemoja.

MAAKUNTAKAAVA 2040 2. vaihekaava (sähkönsiirto, energian tuotanto, pohjavesialueet ja arvokkaat maisema-alueet, tulossa kaavaehdotusvaiheeseen). Suunnittelualueelle on osoitettu vain pohjavesialueen rajausta:

Pohjavesialueet:

Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pv):

Merkinnällä osoitetaan tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää tai laatua.

MAAKUNTAKAAVA 2040 Heinäveden alue (ei koske suunnittelualuetta)

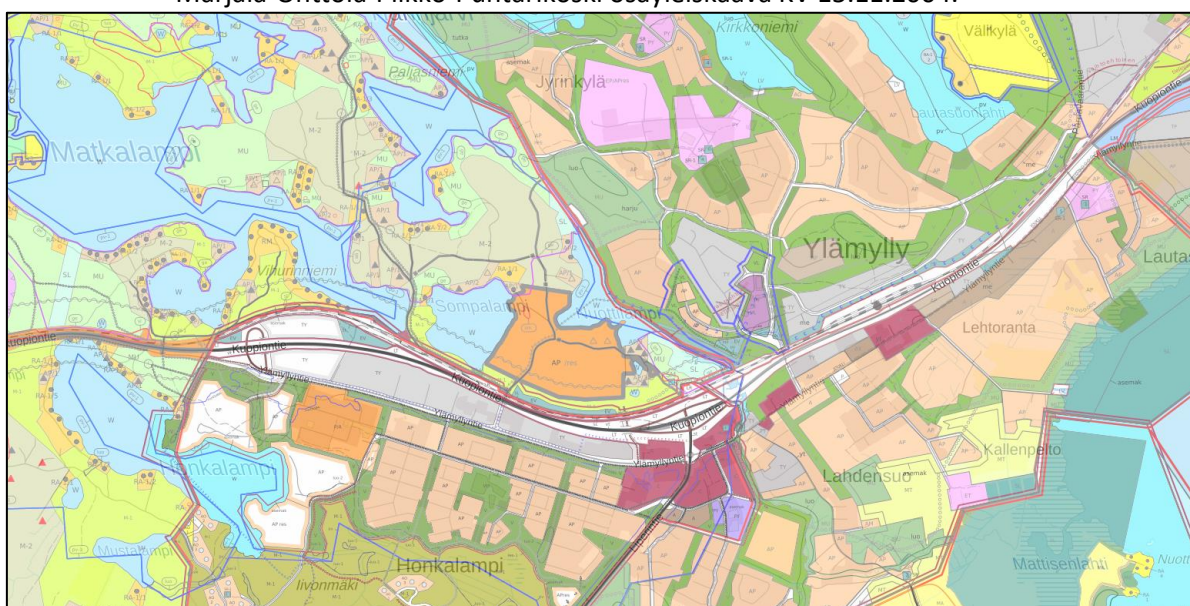
Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 on saanut lainvoiman 8.7.2021. Maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta A. Lisäksi alueelle kohdistuu kaupunkiseudun kehittämisen

aluerajaus ks. Maakunnallisesti merkittävän maisema-alueen ma/mm ei katsota käytännössä tarkoittavan nyt kaavoitettavaa aluetta.

3.2.3 Ylämyllyn ajantasaosayleiskaava

Alueella on voimassa seuraavia osayleiskaavoja:

- Honkalammen osayleiskaava KV 29.8.2022 § 37
- Ylämyllyn lampien osayleiskaava KV 27.8.2018 § 49
- Ylämyllyn osayleiskaavan muutos KV 25.1.2010 § 3
- Marjala-Onttola-Pilkko-Puntarikoski osayleiskaava KV 15.11.2004.

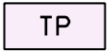
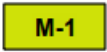
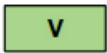
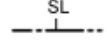
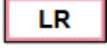
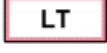
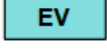
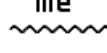

Kuva 21. Ote ajantasaosayleiskaavasta.

Merkittävimmit laadinnassa olevan asemakaavan muutokset, eli Honkalammen länsipään suuntaisliittymät, Ylämyllyn eritasoliittymä sekä Ylämyllyntieltä uusi katuyhteys Nuottilammen suuntaan on osoitettu em. osayleiskaavoissa.

Suunnittelualueella on mm. seuraavia yleiskaavojen aluevarauksia/merkintöjä:

- **vt/kt** Valtatie/kantatie
- **LT** tieliikenteen alue
- **st** Seututie
- **LR** Rautatieliikenteen alue
- **yt/kk** Yhdystie/kokoojakatu
- **joukli** Joukkoliikenteen laatukäytävä
- **oooo** Ulkoilureitti
- Kokoojakatu/pääsytie (katkoviivalla ohjeelliset uudet)
- Uudet tai merkittävästi täydentyvät alueet
- Erillispientalojen asuinalue
- Keskustatoimintojen alue

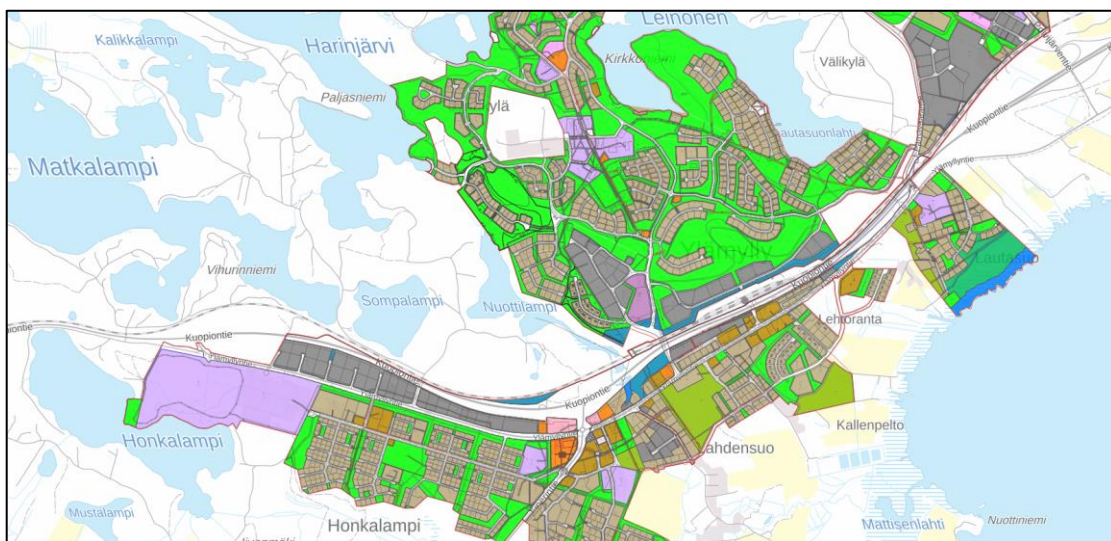
- Teollisuusalue, jolle ympäristö asettaa erityisiä vaatimuksia
- Työpaikka-alue
- Metsätalousvaltainen alue
- Virkistysalue
- Suojelualue
- Erityisesti suojeltavan lajin suojelualue
- Rautatieliikenteen alue
- Tieliikenteen alue
- Suojaviheralue
- Valtatieliikenteen aiheuttama teoreettinen melualue (päivämelu > 55 db)
- **pv** Tärkeä tai pohjaveden suojeluun soveltuva pohjavesialue

Lisäksi alueella on seuraavia aluerajauksia tai kohdemerkintöjä: asemakaavoitettavan alueen raja (rajaus, jonka sisällä merkittävä rakentaminen edellyttää asemakaavaa), sijainniltaan ohjeellinen moottorikelkkareitti ja sähköjohto.

3.2.4 Ylämyllyn ajantasa-asemakaava

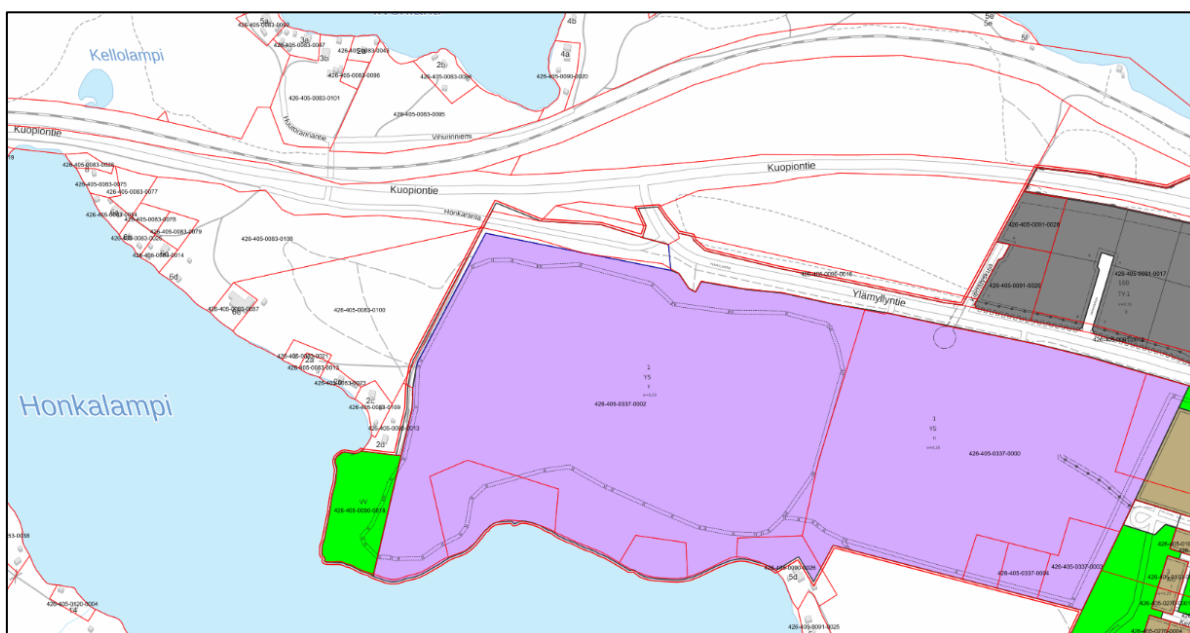
Suunnittelualueella on voimassa viisi eri asemakaavaa: Ylämyllyn rakennuskaava KV 8.6.1998 § 33, Ylämyllyn korttelin 152 asemakaava ja korttelin 153 asemakaava vuodelta 2007, Korttelin 152 muutos vuodelta 2009 sekä Ylämyllyn keskustan asemakaavan muutos ja laajennus KV 17.11.2014 § 46. Suunnittelualueella on osoitettuna:

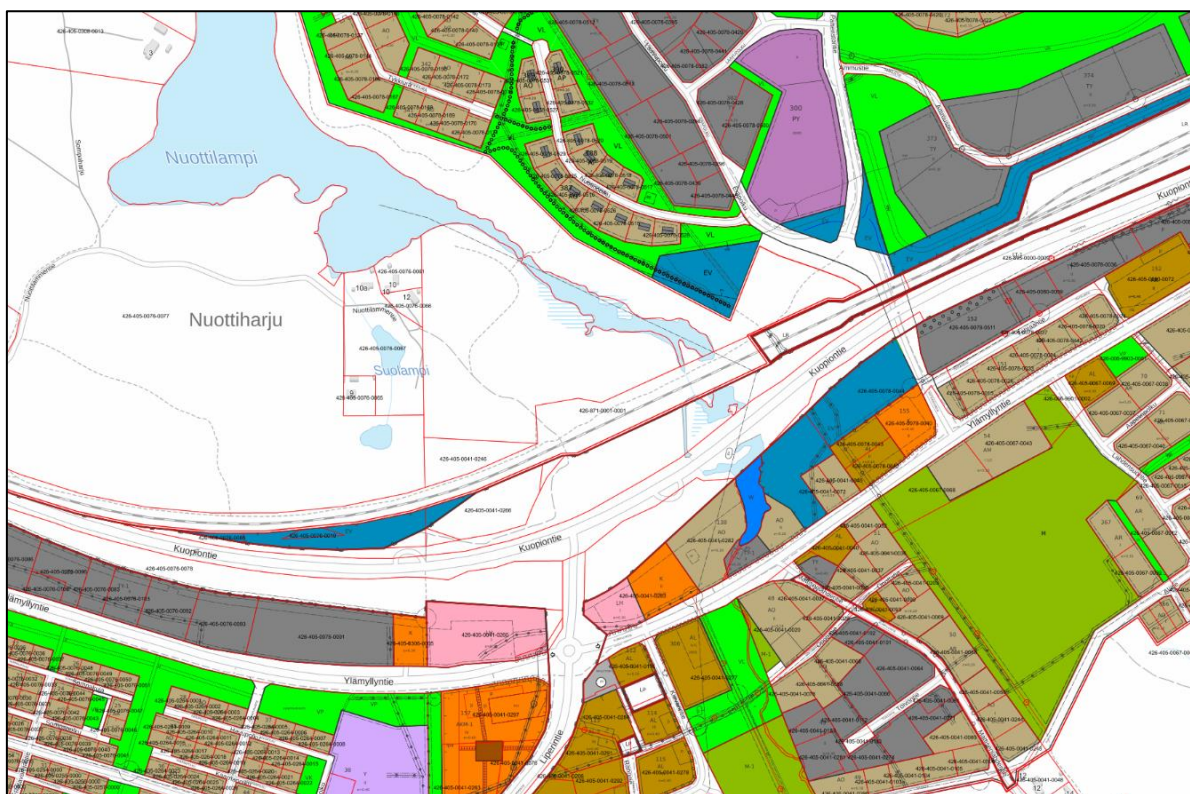
- Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialuetta YS
- Yleisten rakennusten korttelialuetta Y
- Ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialuetta TY
- Teollisuusrakennusten korttelialuetta, jolle ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia TY-1
- Liike ja toimistorakennusten korttelialuetta K
- Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta AL
- Huoltoaseman korttelialuetta LH
- Erillispientalojen aluetta AO
- Puistoa VP
- Suojaviheraluetta EV
- Vesialuetta W
- Maantien alueita LT
- Rautatien alueita LR

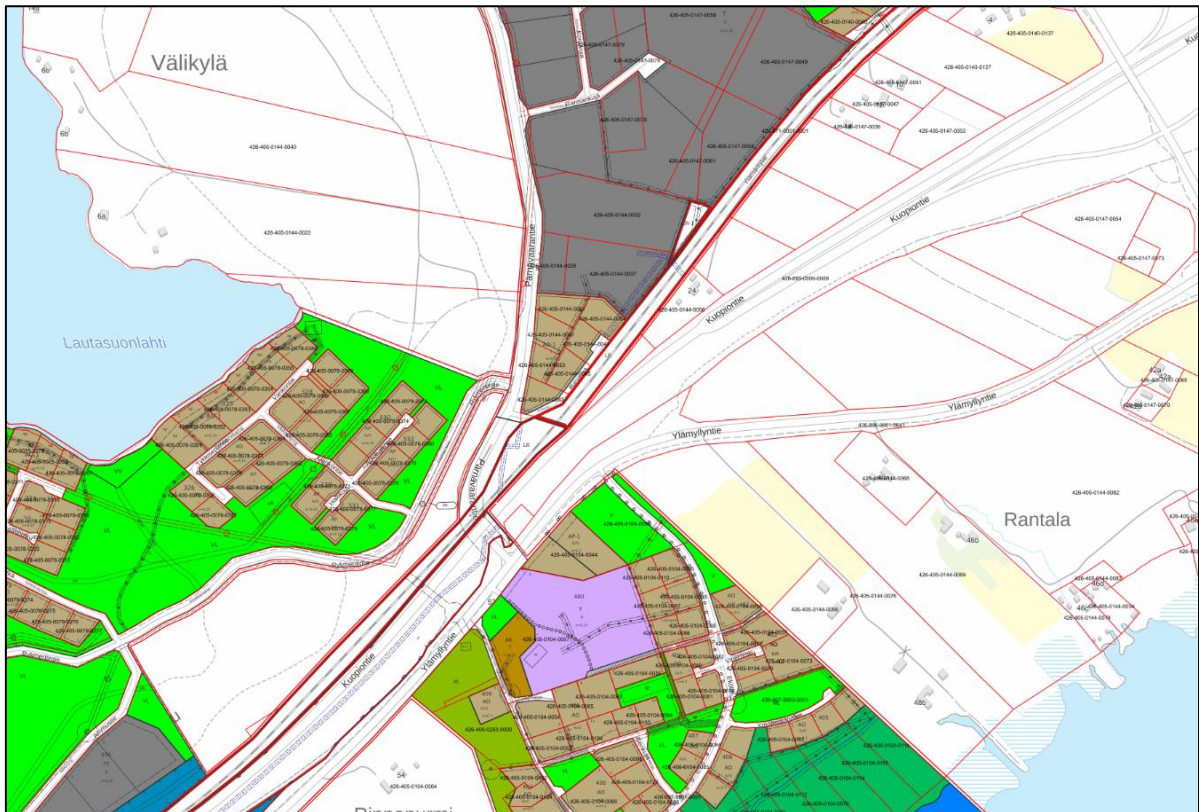
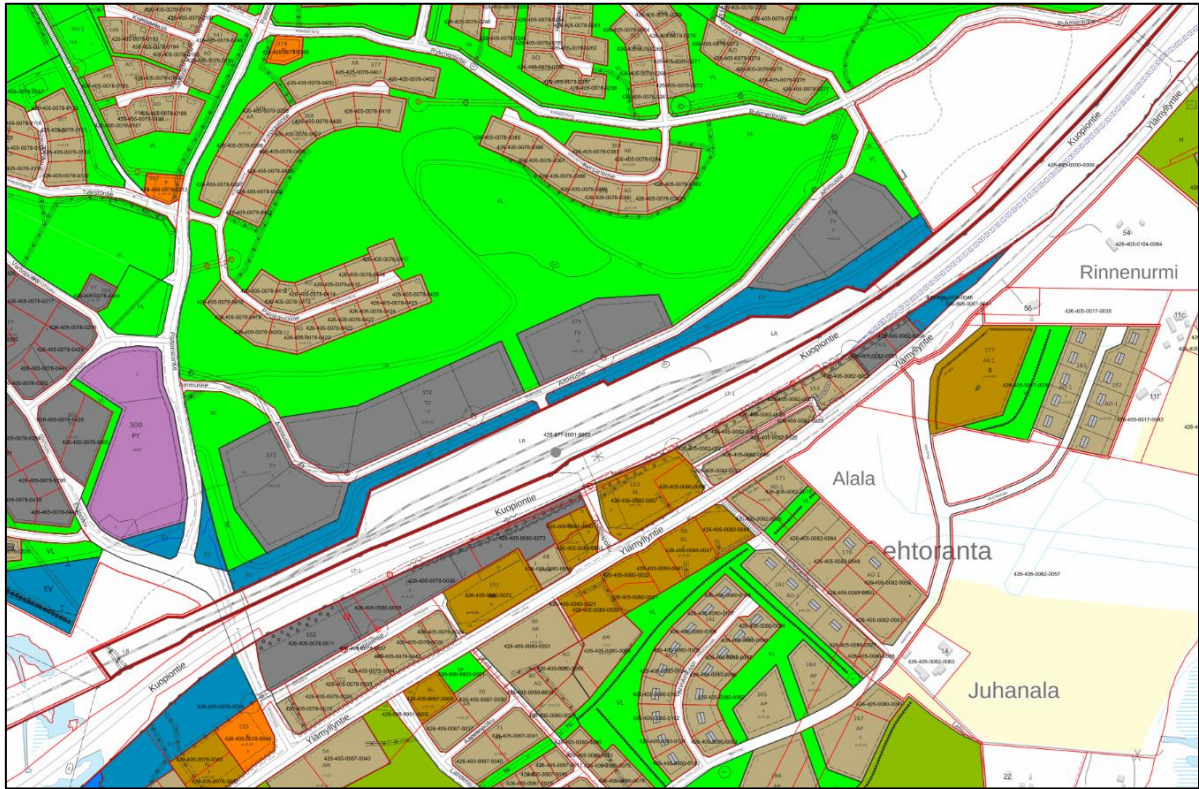

Kuva 22. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Tarkemmat ajantasakaavan otteet lännestä itään edeten (ei mittakaavassa).

Rakennusjärjestys

Liperin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.2.2012 (kunnanvaltuuston päätös 19.12.2011 § 71).

Pohjakartta

Pohjakarttana käytetään Liperin Kunnan numeerista pohjakarttaa. Asemakaava on laadittu 1:5000 mittakaavaan asemakaavan laajuuden perusteella. Pohjakartta on tarkistettu ja ajantasaistettu kaavatyötä varten.

Rakennuskiellot

Suunnittelualueella ei ole rakennuskielloja.

Muut selvitykset ja suunnitelmat

Vt 9 maantien parannushankkeeseen liittyvä selvitykset:

- **Vt 9 tiesuunnitelma.** Kuopiontien ym. katumuutosten alueella kaava perustuu em. tiesuunnitelmaan (Destia 2024, tiesuunnitelmakartat erillisliite nähtävillä ja ladattavissa kaavan verkkosivuilta). Tiesuunnitelmassa on huomioitu ja esitetty mm. nelikaistaisen moottoritien jatkaminen Honkalammelle saakka, Liperintien/Kuopiontien risteyksen muuttaminen eritasoliittymäksi, Sompalammen suuntaan rakennettava uusi katuyhteys, Ylämyllyntien länsipään risteysalueen parantaminen, melusuojuukset, hulevedet sekä muut maantien rakenteet ja aluevaraukset.
- **Vt 9 Ylämylly tiesuunnitelman kasvillisuusvaikutusten arviointiraportti 2023** (Destia, erillisliite nähtävillä ja ladattavissa kaavan verkkosivuilta): *Honkalammen ERA-suojelualueen kokonaispinta-ala on 57 824 m², joten suunnitteluratkaisut pienentävät koko suojelualueen yhteensä 2,3 %. Suojelualue on perustettu hyönteislajiston suojelemiseksi, joten hanke pienentää suojelluille hyönteislajeille soveltuvaa elinympäristöä 2,3 %. Hanke ei heikennä merkittävästi erityisesti suojeltavien lajien suojelualueen suojeluarvoja.*

Valtatien parantamisen suunnitteluratkaisujen toteuttamisen vuoksi havaituista esiintymistä menetetään kokonaan tai osittain 16 harjuajuruohon ja 55 ahokissankäpälän kasvustoa. Rakentamisen vuoksi menetetään 8 % harjuajuruohon ja 22 % ahokissankäpälän kesällä 2022 havaituista esiintymistä ERA-alueiden ulkopuolella. Paahdeympäristön kasvi- ja hyönteislajien säilymistä alueella voidaan edistää jättämällä uusien tierakenteiden luiskia hiekkapintaisiksi ja kylvämällä luiskiin hyönteisille tärkeiden kasvilajien kuten harjuajuruohon ja ahokissankäpälän siemeniä kasvuun lähden edistämiseksi. Myös rakentamisen aikana pyritään ottamaan huomioon alueella jo havaitut kasvustot ja rajaamaan niihin kohdistuvat vaikutukset mahdollisimman vähäisiksi työmenetelmien valinnalla ja työvaiheiden ajoituksella yhteistyössä ympäristöviranomaisen kanssa.

Nuottilammessa ja siitä erkanevalla Ylämyllynpurolla kasvaa sahalehteä. Alueella on havaittu sahalehteä ravinnokeeseen käyttävä viherukonkorento (yksi yksilö, direktiivilaji). Kesän 2022 ilmakuvauksineen perusteella sahalehteä esiintyi pohjoisen nimettömän lammen vesialueen keski- ja länsiosassa noin 800 m² alueella sekä eteläisen nimettömän lammen pohjoisosassa noin 650 m² alueella. Valtatien 9 tiesuunnitelman mukaisen parantamisen vuoksi

menetetään pohjoisen lammen kesän 2022 sahalehtikasvustosta noin 160 m², eli 20 % ja eteläisen lammen sahalehtikasvustosta noin 325 m² eli 50 %. Hankkeen arvioidaan heikentävän sahalehdestä riippuvaisen viherukonkorenon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa sekä pohjoisen että eteläisen nimettömän lammen alueella. Lisääntymis- ja levähdyspaikat eivät kuitenkaan häviä hankkeen toteuttamisen vuoksi. Haitallisten vaikutusten lieventämiseksi rakentamisen alta poistettavien sahalehtien juurakoita voidaan kokeilla uudelleenistuttaa lampien alueelle etäämmäs rakentamiskohteista.

- **Tiesuunnitelman meluselvitys** (Destia 2021, erillisliite nähtävillä ja ladattavissa kaavan verkkosivuilta). Melusuojaukset ovat suunniteltu huomioiden vuoden 2050 liikennetilanne
- **Nuottilammen ja Ylämyllynpuron pohjaeläimistö** 2021 (KVVY tutkimus Oy, erillisliite nähtävillä ja ladattavissa kaavan verkkosivuilta). Nuottilamessa ja Ylämyllynpurossa esiintyi melko runsas pohjaeläimistö, jonka diversiteetti oli kuitenkin matalahko. Nuottilammen pohjaeläimöstä valtaosa oli raakkuäyriäisiä, mutta paikalla esiintyi runsaasti myös vesipunkkeja, harvasukasmatoja ja hernesimpukoita. Ylämyllynpuron pohjaeläimistö koostui valtaosin Empididae-kärpästoukista sekä mäkäräis- ja surviaissääskeitoukista. Virtavesille tyypilliseen tapaan Ylämyllynpuron pohjaeläinyhteisössä esiintyi myös päivänkorentoja, sekä melko harvalukuisina koskikorentoja ja vesiperhosia. ASPT-indeksin perusteella Ylämyllynpuron pohjaeläinyhteisö ei kärsi merkittävästä orgaanisesta kuormituksesta, mutta poikkeaa kuitenkin puhtaista, häiriintymättömistä oloista. Pohjaeläinindeksien ja -tunnuslukujen avulla voidaan jatkossa arvioida pohjaeläimistön tilan kehittymistä.
- **Maaperäselvitys/pohjatutkimukset:** Vt 9 rakentamisalueelle on tehty painokairauksin pohjatutkimus/rakennettavuusselvitys (katso kuva 6).
- **Yhteenveto luontoselvityksistä** (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy, erillisliite nähtävillä ja ladattavissa kaavan verkkosivuilta).

Lisäksi kaavatyössä on huomioitu suunnittelualueetta koskevia muita selvityksiä:

- Liperin harjuaueselvitys 1997 (GTK)
- Ylämyllyn osayleiskaavan luontoselvitys 1999 (Maa ja Vesi)
- Mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet 2001 (Pohjois-Karjalan ELY-keskus).
- Maakuntakaavan 3. vaihekaavan liite 1 Kulttuuriympäristöt, Joensuun seudun yleiskaavan 2020 kulttuuriympäristöselvitys (2005) ja Rakennusperintö kunniaan Pohjois-Karjalassa, loppuraportti 2002.
- Rakennusperintö kunniaan Pohjois-Karjalassa 2003 (Pohjois-Karjalan ELY-keskus)
- Joensuun seudun yleiskaavan 2020 luontoselvitys 2005 (Suunnittelukeskus Oy)
- Joensuun seudun yleiskaavan 2020 kulttuuriympäristöselvitys 2005 (Outi Suonranta)
- Ylämyllyn osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys 2006 (Pöyry Oy)
- Ylämyllyn eritasoliittymän aluevaraus selvitys 2012 (Pohjois-Savon ELY-keskus)
- Kirkonkylän osayleiskaava-alueen linnustoselvitys 2013 (Ari Parviainen ja Jari Kontiokorpi)
- Ylämyllyn keskustan asemakaavan muutos ja laajennus, liikenteellinen toimivuustarkastelu 2014 (Pöyry) Suunnittelualueena vt 9 ja Liperintie / Ylämyllyntie.
- Kirkonkylän osayleiskaava, luonto- ja maisemaselvitys 2014 (FCG)
- Ylämyllyn lampien osayleiskaavan rakennettua kulttuuriympäristöä 2014 (FCG)
- Kirkonkylän rakennettua kulttuuriympäristöä 2015 (FCG)
- Mattisenlahden-Salonkylän osayleiskaavan linnustoselvitys 2016 (Ari Parviainen)
- Mattisenlahden-Salonkylän osayleiskaavan luontoselvitys 2017 (Ekotoni ky)
- Ylämyllyn osayleiskaavan muutos ja asemakaavan (yläkoulu) liikenne- ja meluselvitys 2018 (Sitowise)

- Ylämyllyn kaava-alueiden luontoselvitys 2018 (ympäristökonsultointi Welling ky)
- Ylämyllyn lampien osayleiskaavan luontoselvitys 2018 (FCG)
- Honkalammen alueen osayleiskaavan luontoselvitys 2020 (Ympäristökonsultointi Welling ky)
- Nuottilammen osayleiskaavan ja asemakaavan muutosalueen luontoselvitys 2020 (Ympäristökonsultointi Welling ky)
- Honkalammen arkeologinen inventointi 2020 (Mikroliitti)
- Pohjois-Karjalan kulttuuriympäristöohjelma 2021-2027 (Pohjois-Karjalan ELY-keskus)

4. ASEMAKAAVASUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan tarve

Asemakaavan laatiminen on käynnistynyt kunnan ja valtion yhteisestä tarpeesta kehittää Liperintien ja Kuopiontien risteysalueen toimivuutta mahdollistamalla alueelle eritasoliittymä. Samalla nelikaistaista moottoritietä jatketaan lännen suuntaan noin 6 kilometriä aina Honkalammen länsipäähän saakka. Maantien aluetta joudutaan leventämään lähinnä melusuojausten rakentamiseksi, jolloin lisäalueita joudutaan ottaman vierisistä korttelialueista. Kaavalla ratkaistaan myös uusi katuyhteys alikulkuna Sompalammen suuntaan (Sompaharjuntie) sekä muita maankäyttöllisiä seikkoja.

4.2 Asemakaavaprosessi ja sitä koskevat päätökset ja kaavapalaute

Vt 9 kaavamuutostarpeesta on ilmoitettu ensikerran Liperin kunnan kaavoituskatsauksessa 2021.

Liperin kunnanhallitus on päättänyt käynnistää VT 9 asemakaavan Kunnanhallituksen päätöksellä 20.09.2021 § 210.

Liperin kuntastrategia 2021–2025: Vt 9 parantamishanke on osa hyväksyttyjä ensisijaisia kuntastrategioita ja sen keskeisimpiä investointeja.

Asemakaavasta, sen vireilletulosta ja nähtäville asettamisesta on päätetty elinympäristölautakunnassa 16.04.2024 § 51. **Osallistumis- ja arviointisuunnitelma** pidettiin nähtävillä 24.4. – 24.5. 2024. Kaavaluonnoksesta pyydettiin mm. viranomaislausunnot sekä tiedotettiin erikseen naapureita. Viranomaistahot jättivät 6 lausuntoa. Osalliset jättivät yhden mielipiteen. Tiivistelmä saadusta palautteesta ja vastineista niihin on kaavaselostuksen liitteenä 3.

Asemakaavan **luonnoksesta** ja sen nähtäville asettamisesta on päätetty elinympäristölautakunnassa 11.2.2025 § __. Asiakirjat pidetään nähtävillä 19.2. – 21.3. 2025. Tänä aikana kaavasta saa jättää **mielipiteen**. Lisäksi kaavasta pyydetään mm. viranomaislausunnot ja tiedotetaan kaava-alueen toimijoita ja maanomistajia.

Asemakaavan **ehdotuksesta** ja sen nähtäville asettamisesta on päätetty elinympäristölautakunnassa __.2.2025 § __. Asiakirjat pidetään nähtävillä __.2. – __.2.2025. Tänä aikana kaavasta saa jättää muistutuksen. Lisäksi kaavaehdotuksesta pyydetään mm. viranomaislausunnot.

4.3 Osallistuminen ja osalliset

Alueidenkäyttölain (132/1999) 62 §:ssä edellytetään, että Kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Saatuun viralliseen palautteeseen laaditaan vastineet. Eri vaiheissa annettava palaute tulee toimittaa ensisijaisesti sähköpostilla Liperin kunnan kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@Liperi.fi tai postitse osoitteeseen Varolantie 3, 83100 Liperi.

Tässä kaavatyössä keskeisiä osallisia ovat muun muassa:

Suunnittelualueen maanomistajat ja toimijat sekä naapurit Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, Pohjois-Savon ELY-keskus, Väylävirasto, PKS Sähkönsiirto Oy, Pelastuslaitos, Liperi Seura ry, Honkalammin asukasyhdistys, Jyrin kyläyhdistys, Liperin Luonnonystävät ry, Suomen luonnonsuojeluliitto, Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry ja kunnan asianomaiset tahot ja osakeyhtiöt: mm. infrapalvelut, vesihuoltolaitos ja Lipertek Oy.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Alueidenkäyttölain 54§:n sisältövaatimukset

Asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään.

Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.

4.4.2 Lähtökohta-aineiston asettamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Kaavalla toteutetaan kunnan asettamia tavoitteita käytännön tasolla.

Kunnan strategioiden asettamat tavoitteet

Liperin Kuntastrategian 2021-2025 mukaan kunta investoi mm. uusiin infrahankkeisiin ja niihin liittyviin kaavoihin.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Kaavassa huomioidaan aluetta koskevia luontoarvoja ja mm. pohjavesialueet sekä olemassa oleva rakennettu ympäristö.

Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet

Asemakaavalla toteutetaan aluetta koskevia yleiskaavoja ja vt 9 tiesuunnitelman mukaisia ratkaisuja käytännön tasolla.

5. ASEMAKAAVARATKAISUN KUVAUS

Asemakaava perustuu luvussa 3 esitettyihin alueen ominaisuuksiin ja luvussa 4 esitettyihin asemakaavan tarpeisiin ja tavoitteisiin sekä erityisesti vt 9 tiesuunnitelmaan.

- Ylämyllyn asemakaava-aluetta laajennetaan kattamaan kaikki asemakaavoittamattomat vt 9 tiesuunnitelmassa olevat toimenpidealueet.
- Maatien alue laajenee vähäisille osille maantien eteläpuoleisia korttelialueita lähinnä melusuojaustarpeiden perusteella.
- Sompalammen suuntaan osoitetaan yleiskaavan mukainen kadun alikulku vt9 ja radan alitse.
- Uudelta Sompaharjuntien alueelta osoitetaan uusi virkistysreitti ja kevyen liikenteen väylä Ylämyllyn koulun suuntaan mm. rata-alueelle.
- Kehitettävän Y-tontin vierestä jatketaan Katajapolkua Ylämyllyntielle saakka.
- Kaavalla osoitetaan uusi KTY käyttötarkoitus entisille teollisuustonteille ym., niiden todellisen toteutuneen luonteen mukaisesti.
- Ylämyllyntien ja Liperintien risteyksessä olevat huoltamon (LH) ja AO -tontit muutetaan AL tonteiksi. Entisellä LH alueella on edelleen polttoaineen jakelu sallittua.
- Korttelialueiden tai tonttien rakennusoikeuksiin ei tehdä muutoksia, muutoin kuin AO tontin e=0,20 muuttuessa AL tontiksi e=0,40 korttelissa 138.

5.1 Aluevaraukset (päivitetään lopullisen maantiensuunnitelman hyväksynnän yhteydessä kaavan ehdotusvaiheessa)

Aluevaraus	Pinta-ala vanha m ²	Pinta-ala uusi m ²	Kerrosala vanha k-m ²	Kerrosala uusi k-m ²
AO	10 521	-	2 104	-
AL	12 705	21 565	3 812	6 470
K	10 508	4 127	3 152	1 238
KTY	-	41 765	-	12 530
TY	29 442	-	8 833	-
TY-1	198 020	241 345	59 406	72 404
Y	22 770	23 700	9 108	9 480
LH	21 346	15 167	6 404	4 550
VP	18 473	-	-	-
VL		16 252	-	-
EV	33 650	63 231	-	-
LT	312 667	453 465	-	-
LR	8 116	80 948	-	-
W	3 469	3 469	-	-
Katualueet	53 867	65 603		
Asemakaava- ton alue	276 691	-	-	
Yhteensä	1 030 637	1 030 637	99 222	106 671

Asemakaava-alueet laajenevat yhteensä noin 27,67 hehtaaria erityisesti LT alueena, mutta myös LR ja EV alueina.

Korttelialueiden rakennusoikeus nousee yhteensä 7 448 k-m² lähinnä Y tontin ja TY-1 alueiden laajetessa korttelissa 160 sekä AO tontin muuttuessa tehokkaammaksi AL korttelialueeksi.

5.1.1 Korttelialueet ja niiden mitoitus

AL Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Alue muodostetaan AO, K ja LH korttelialueista korttelissa 138. Tonttitehokkuusluku on $e=0.3$. Kerrosluku on II. Alueiden yhteispinta-ala on 21 565 m² ja kerrosalaa muodostuu yhteensä 6 470 k-m².

AL korttelin tontilla 4 on polttoaineenjaku sallittua.

Y Yleisten rakennusten korttelialue.

Alueen tonttitehokkuusluku on $e=0.4$. Kerrosluku on II. Alueen pinta-ala on 23 700 m² ja kerrosalaa muodostuu yhteensä 9 480 k-m².

K Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Alueen tonttitehokkuusluku on $e=0.3$. Kerrosluku on II. Alueiden yhteispinta-ala on 4 127 m² ja kerrosalaa muodostuu yhteensä 1 238 k-m².

KTY Toimitilarakennusten korttelialue.

Alueen tonttitehokkuusluku on $e=0.3$. Kerrosluku on II. Alueiden yhteispinta-ala on 41 765 m² ja kerrosalaa muodostuu yhteensä 12 530 k-m².

TY-1 Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Alueen tonttitehokkuusluku on $e=0.3$. Kerrosluku on II. Alueiden yhteispinta-ala on 241 345 m² ja kerrosalaa muodostuu yhteensä 72 404 k-m².

LH Huoltoaseman korttelialue.

Alueen tonttitehokkuusluku on $e=0.3$. Kerrosluku on I. Alueiden yhteispinta-ala on 15 167 m² ja kerrosalaa muodostuu yhteensä 4 550 k-m.

5.1.2 Muut alueet**VL Lähivirkistysalue**

Pääasiassa VP alueita muutetaan LV alueiksi. Lisäksi Y-tonttia laajennetaan VP alueelle.

LT Yleisen tien alue.

Yleisen tien alueet laajenevat asemakaavattomille alueille sekä vähäisessä määrin korttelialueille.

LR Rautatiealue.

Rautatiealueet laajenevat asemakaavattomille alueille.

EV Suojaviheralue

Suojaviheralueita laajenee asemakaavattomille alueille sekä muuttuu yleisen tien alueeksi vähäisessä määrin

W Vesialue.

Vesialue säilyy ennallaan.

Katualueet.

Utena katuna alueelle osoitetaan Honkaranta niminen katu. Sompaharjuntietä jatketaan pohjoiseen ja Katajapolku yhdistetään Ylämyllyntielle.

pv Pohjavesialue (osa-aluemerkintä). Pohjavesialueet on merkitty asemakaavaan.

Alueella on runsaasti johtoja ja muuta kunnallistekniikkaa, mutta niitä ei merkitä asemakaavaan.

6. KAAVAN VAIKUTUKSET

6.1 Vaikutukset suunnittelutilanteeseen

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Alueelle ei kohdistu valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Vaikutukset tähän kaavahankkeeseen ja maankäyttöön muutoin, välittyvät maakuntakaavan ja Ylämyllyn osayleiskaavojen kautta.

Maakuntakaava

Maakuntakaava 2040:ssa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta A. Lisäksi alueelle kohdistuu kaksiajorataiseksi kehitettävän tien merkintä. Kaavahanke on merkinnän mukainen.

Osayleiskaavat

Vt 9 parantamisen edellytykset on ratkaistu Honkalammen osayleiskaavassa vuodelta 2022, jossa esitetyt katuverkoston ja Kuopiontien eritasoliittymän muutokset on ratkaistu. KTY alueeksi osoitettavat alueet ovat vuoden 2010 Ylämyllyn osayleiskaavan muutoksessa TY ja C alueita. Muilta osin asemakaava toteuttaa yleiskaavan tavoitteita tai voimassa olevan asemakaavan mukaisia ratkaisuja, mikäli ne poikkeavat toisistaan.

Huomioiden alueen olemassa oleva maankäyttö sekä maankäytön muuttuneet tarpeet, on yleiskaavasta poikkeaville ratkaisuille olemassa perusteet. Ratkaisulla ei muodostu merkittävää haittaa yleiskaavan toteuttamiselle.

Kunnan strategiat

Kaavalla tuetaan merkittävästi ja suoraan Liperin kunnan strategiaa alueelle kohdistuvien muutosten kautta sekä tuetaan Ylämyllyn ja kunnan liikennöitävyyttä ja elinvoimaa. Lisäksi elinvoimaa vahvistetaan alueen käyttötarkoituksen muutoksella mahdollistamaan myös monipuolisempaa yritys- ja liiketoimintaa KTY alueella ja uudella AL alueella mahdollistaen keskustan kehittymistä vetovoimaisempana yrittäjä- ja asiantialueena.

6.2 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskuntatalouteen ja rakentamisen ekologisuuteen ja ilmastovaikutuksiin

Ylämyllyn asemakaava-alue laajenee noin 27,7 hehtaaria. Varsinainen olemassa oleva yhdyskuntarakenne ei muutu muutoin kuin uusien katumuutosten kohdalla.

Vt 9 suunnitelman mukaiset taloudelliset vaikutukset ovat merkittäviä valtion ja kunnan taloudelle. Kunta voi uuden Sompaharjuntien kautta jatkaa alueiden asemakaavoittamista pohjoiseen ja siten saada uusia asuinalueita ja asukkaita kuntaan. Pitkällä tähtäimellä tarkasteltuna palautuvat sijoitetut investoinnit tuloina ja elinvoiman lisäyksen kuntaan.

Alueen liikennöinnin helpottuminen sujuvoittaa liikennettä ja vähentää liikenteen päästöjä. Muutoin kaavan mahdollistaman rakentamisen ekologisuus ja ilmastovaikutukset moottoritien jatkamisineen ja eritasoliittymineen sekä uusine muine siltoineen on ekologisesta ja ilmastollisista vaikutuksista nähden negatiivinen. Tarkemmat laskelmat vt 9 hankkeen hiilitaseesta esitettäneen itse hankeaineistossa. Asemakaavassa kortteleiden rakennusoikeuden lisäykset ovat niin vähäisiä, että niistä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä ilmastovaikutusten vertailua.

6.3 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, maisema- ja kaupunkikuvaan ja rakennettuun kulttuuriperintöön

Muutokset tulevat näkymään merkittävästi erityisesti yleisen tien LT alueella ja siihen liittyvissä eritasoliittymissä sekä melusuojuuksissa ja -valleissa. Meluvallit tulevat muodostamaan vastapainona ajan kanssa uutta viherympäristöä. Myös uudet kadut, Sompaharjuntie ja Katajapolku, muuttavat Ylämyllyn keskustan maisemaa hieman. Honkaranta -katu on jo nykyisellään rakennettu yksityistienä, mutta sen sijainti tulee muuttumaan etelämmäksi.

Kaavalla laajennettavat korttelialueet ovat jo rakennettua tai muutoin muokattua ympäristöä. Jatkossa entisten TY tonttien toiminnot voivat kehittyä enemmän Ylämyllyn keskustaan soveltuvina KTY tontteina parantaen alueen maisemallista rakennettua ympäristöä. Osoitettu korttelialueiden maankäyttö on tyyppillistä taajamille. Sijainti ja nykyinen maankäyttö huomioiden, kaavalla ei ole kokonaisuutena merkittävää haitallista vaikutusta alueen maisema- ja kaupunkikuvaan.

Vaikutukset rakennettuun kulttuuriperintöön huomioidaan kaavan ehdotusvaiheessa.

6.4 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön sekä viheralueisiin

Vt 9 hankesuunnitelmissa on inventoitu ja huomioidaan alueen luontoarvot. Viherkoskikorenon tilaa ja esiintymistä Pohjois-Karjalan alueelle selvitetään kesällä 2025. Sen tulokset saattavat vaikuttaa tiesuunnitelmaan ja rakentamisen ratkaisuihin. Näillä ei kuitenkaan pitäisi olla vaikutusta asemakaavan yleisen tien aluevarauksiin. Tiesuunnitelmassa on esitetty mittava huulevesien käsittelysuunnitelma. Toteutuessaan se parantaa merkittävästi pohjavesialueiden tilaa.

Kokonaisuutena selvitysten perusteella oletetaan, että vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön ovat maltilliset. Erityisesti kortteli ja katualueiden muutokset eivät muodosta merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Vaikutusten arviointia täydennetään tarvittaessa lopullisten suunnitelmien ja vaikutusten arviointien valmistuttua. Tiesuunnitelman hyväksyminen ja asemakaavan eteneminen voivat myös eriytyä.

Kaavalla ei juurikaan vaikuteta viheralueisiin, vaikka asemakaavan käyttötarkoituksia muutetaan EV ja VL alueiksi.

6.5 Vaikutukset työllisyyteen, yritystoimintaan ja palveluihin

Kaavamuutoksella kokonaisuutena (aluevarausten laajennuksilla ja käyttötarkoitusten muutoksilla) ja vt 9 parannusten kautta Ylämyllyn houkuttelevuus yritys- ja liiketoimintaan,

alueiden rakentamisen toteuttamiseen ym. paranee erityisesti liikennöitävyyden helpottumisen kautta. Tällä on vuorostaan myönteisiä vaikutuksia palveluihin ja kokonaisuutena työllisyyteen.

Suhteutettuna käyttötarkoitusten muutoksiin ja kerrosalan lisääntymiseen, arvioidaan alueelle mahdollistuvan 50–100 uutta työpaikkaa voimassa olevaan kaavaan verrattuna.

Kunnallisten ja hallinnollisten palveluiden määrä säilyy nykyisessä, mutta kaava mahdollistaa uuden päiväkodin sijoittumisen ja saattoliikenteen tarkoituksenmukaisen liikenteen Ylämyllyntien kautta Katajapolulle asuinalueiden läpikulun sijaan. Kaava-alueelle osoitetaan myös enemmän liiketoimintaa ja yksityisiä palveluita / toimitiloja.

6.6 Vaikutukset liikenteeseen ja kevyen liikenteen oloihin

Kaavalla mahdollistetaan merkittävät vt 9 alueen muutokset sekä näihin liittyvät katuverkoston muutokset (eritasoliittymä, moottoritien jatkaminen, uudet siltajärjestelyt ym.). Muutoksia voi tarkastella yksityiskohtaisemmin kaava-aineiston erillisliitteistä (tiesuunnitelmasta). Kokonaisuutena kaavalla on merkittävät myönteiset ajoneuvoliikenteen vaikutukset.

Kaavalla ei kuitenkaan muuteta jo olemassa olevia katuja merkittävästi. Uudet katualueiden varaukset valmistelevat osaltaan tulevia korttelialueiden rakentamisia ja uusia Sompalammen suunnan asuinalueiden muodostamisia.

Kokonaisliikennemäärät eivät muutu suoraan kaavan perusteella merkittävästi. Merkittävän muutos tulee olemaan liikenteen lisääntyminen ja suuntautuminen uudelle päiväkodin Y ton-
tille Ylämyllyntien ja Katajapolun kautta.

Kevyen liikenteen olosuhteisiin osoitetaan parannuksia kaava-alueen pohjoisosassa muodostaen virkistysreitit ja kevyen liikenteen väylän radan pohjoispuolelle Sompaharjuntieltä Ylämyllyn koulun suuntaan.

6.7 Vaikutukset sosiaalisiin oloihin, asumiseen ja väestörakenteeseen

Alueen kunnalliset ja kaupalliset palvelut sekä muut työpaikkaympäristöt muodostavat alueen sosiaalisen ympäristön. Kaavalla ei osoiteta näihin merkittäviä muutoksia. Alueella on hieman asumiseen tarkoitettuja alueita ja näiden käyttöä tehostetaan käyttötarkoitusten muutosten kautta lähellä Ylämyllyn keskustaa. Toisaalta korttelialueiden itälaidalla muutetaan pääosin rakentamaton AL korttelialue KTY alueeksi. Kokonaisuutena väestörakenne ei muutu.

6.8 Muut kaavan merkittävät vaikutukset

Kaavalla mahdollistetaan merkittävät yleisen tien muutokset ja liikennemäärien kehittyminen melualueiden muutoksineen. Käytännössä suojaustoimenpiteiden avulla maantien melun vaikutukset vähenevät läheisillä korttelialueilla ja muilla läheisillä rakennetuilla alueilla. Ei muita merkittäviä vaikutuksia.

6.8.1 Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen

Kaavalla ei muuteta alueen teknisiä verkostoja. Vt 9 suunnitelmassa maantien alueelle rakennetaan uusi hulevesiverkosto. Alueella olevia verkostot on huomioitu kaavaa laadittaessa, mutta niitä ei esitetä kaava-aineistossa.

6.8.2 Oikeudelliset vaikutukset

Vt 9 tiealueen rajauksen muutokset korttelialueille ja muille alueille edellyttävät kaavan saatua lainvoiman lunastustoimia ja kiinteistöjaotuksen muutoksia. Vaikutukset esim. tonttien rakennusoikeuden muutoksiin ovat kuitenkin vähäisiä.

Käyttötarkoitusten muutokset muuttavat alueiden rakentamismahdollisuuksia.

Ylämyllyn asemakaavoitettu alue laajenee.

7. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

7.1 Asemakaavan toteutus ja toteutuksen seuranta

Asemakaava toteuttaa osin jo alueella olevia toimintoja ja mahdollistaa myös alueiden käytön monipuolistamisen tarpeen ja kysynnän mukaan tulevaisuudessa.

Vt 9 suunnitelmien mukaiset muutokset ja rakentaminen voidaan toteuttaa kaavan saatua lainvoiman. hanke odottaa lopullisten suunnitelmien valmistumista ja hyväksymistä. Rakentaminen voi alkaa vasta kun hankerahoitus on myönnetty. Hanke ei ole lähivuosien investointisuunnitelmissa.

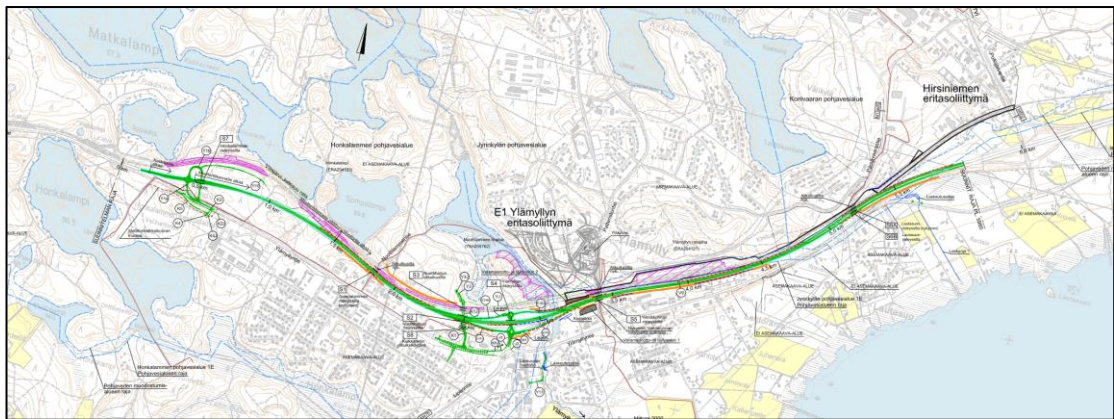
Päiväkodin Y tontin rakentaminen käynnistyy vuonna 2026.

Kunta seuraa kaavan toteutusta rakennus- ja muiden lupaprosessien kautta.

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

VT 9 ASEMAKAAVA

Ylämyllyn asemakaavojen kortteleiden 101, 102, 138, 152, 153 ja 160 viher-, erityis-, vesi- sekä katu- ja liikennealueiden (Kuopiontie vt 9, Ylämyllyntie, Liperintie ja rata-alue) muutos ja laajennus

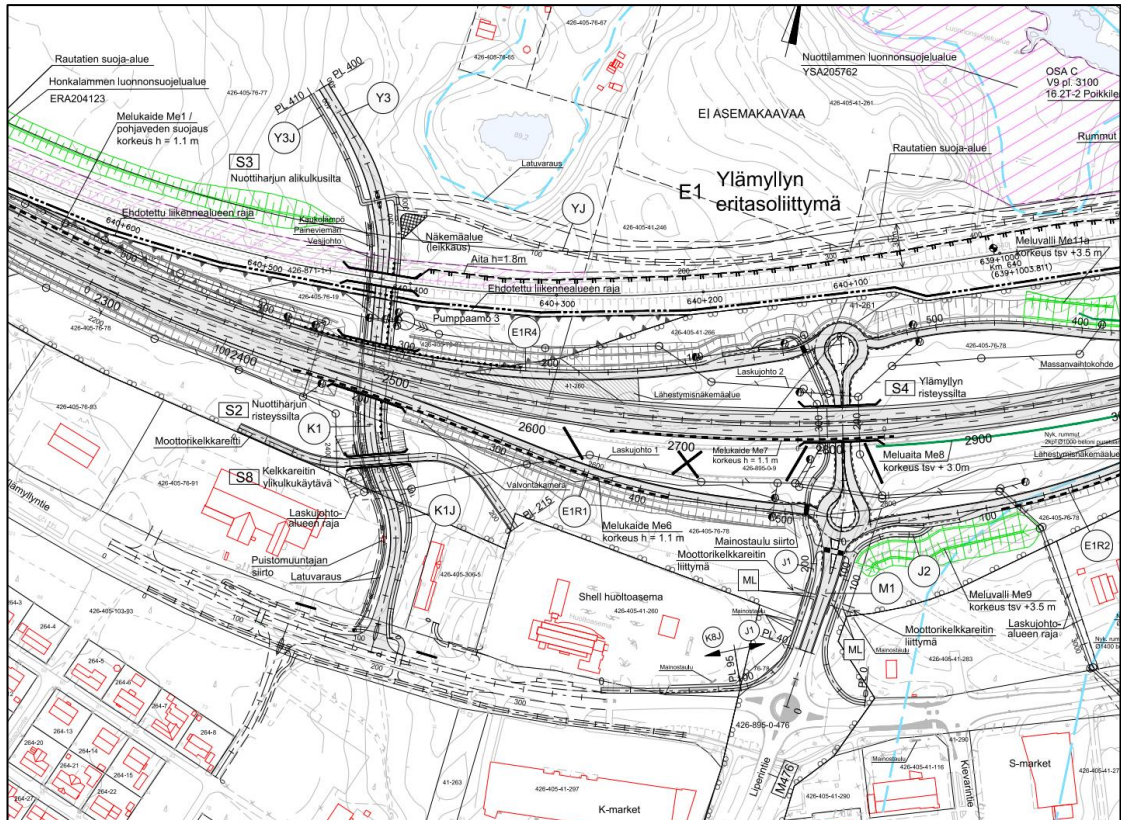
Kaavahankkeen aluerajaus perustuu Kuopiontien (vt 9) tiesuunnitelmaan ja siihen liittyviin kunnan asettamiin tavoitteisiin.

Kaavamuutosalue sijaitsee nauhamaisena Ylämyllyllä Honkalammen länsilaidalta kohden Joensuuta aina Välikankaalle saakka. Rata-alue rajaa suunnittelualueen pohjoisilaidaltaan ja etelälaidalla muutokset koskevat Ylämyllyntien ja Kuopiontien välisiä korttelialueita lähinnä tiealueen rajan läheisyydessä melusuojausten rakentamisen perusteella. Lisäksi Ylämyllyn keskustan lähelle suunnitellaan uutta katuja Kuopiontien ja radan alituksineen Nuottiharjun ja Sompalammen suuntaan olemassa olevan teollisuustontin kautta. Alueet ovat keskeisiltä osin valtion omistuksessa, mutta mukana on myös yksityisten ja kunnan omistamia alueita.

SUUNNITTELUTEHTÄVÄ

Vt 9 parantamisen tavoitteena on liikenneturvallisuuden ja sujuvuuden parantaminen Honkalampi–Välikangas välillä. Tämä toteutetaan rakentamalla eritasoliittymä Ylämyllyn kohdalle sekä nykyisen 2+2-kaistaisen osuuden jatkaminen Joensuun suunnasta Ylämyllylle Honkalammelle saakka. Hankkeen tiesuunnittelu on aloitettu lokakuussa 2020 ja tiesuunnitelma valmistunee ennen kesää 2025. Hankkeesta vastaavat Väylävirasto ja Pohjois-Savon ELY-keskus, varsinaisen tiesuunnitelman laatii Destia. Kaava laaditaan kunnan omana työnä. Kaavatyö perustuu pääosiltaan laadittavaan tiesuunnitelmaan.

Kaavalla muutetaan tai laajennetaan maantien alueita vastaamaan tiesuunnitelman mukaisia ratkaisuja. Alustavasti korttelien 101, 102, 138, 152, 153 ja 160 alueita on mukana kaavamuutoksessa niiden pohjoislaidalla / maatienalueiden laidoiltaan, minne saattaa olla tarvetta sijoittaa meluvallin laitamia. Lisäksi kunnan omana tavoitteena on yhteensovittaa kaava Honkalammenranta I asemakaavaan sekä muodostaa uusi katuyhteys pohjoiseen Ylämyllyntieltä Kuopiontien ja radan alitse korttelissa 102 (katso kuva alla).

Ote Ylämyllyn keskusta-alueen alustavasta tie- ja katualueiden suunnitelmasta. Vt 9 muutoksia koskeva suunnitelma on peruslängökohtana asemakaavan laadinnalle. Asemakaava voi poiketa ja kehittyä tavoitteiltaan kaavaprosessin aikana nyt esitetystä ratkaisusta.

SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT, VnP 14.12.2017). Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoituvat vain valtakunnallisesti merkittävässä asioissa. Näitä ei ole suunnittelualueella.

Maakuntakaavat. Alueella on voimassa kokonaismaakuntakaava 2040 ja maakuntakaava 2040 1. vaihekaava (ei merkintöjä alueella). Maakuntakaava 2040 2. vaihekaava (sähkönsiirto, energian tuotanto, pohjavesialueet ja arvokkaat maisema-alueet, on tulossa kaavaehdotusvaiheeseen). Maakuntakaavat on esitetty tarkemmin kaavaselostuksessa.

Osayleiskaavat. Alueella on voimassa seuraavia osayleiskaavoja: Honkalammen osayleiskaava KV 29.8.2022 § 37, Ylämyllyn lampien osayleiskaava KV 27.8.2018 § 49, Ylämyllyn osayleiskaavan muutos KV 25.1.2010 § 3 ja Marjala-Onttola-Pilkko-Puntarikoski osayleiskaava KV 15.11.2004. Osayleiskaavat ja niiden merkinnät ovat esitetty tarkemmin kaavaselostuksessa.

Asemakaava. Suunnittelualueella on voimassa viisi eri asemakaavaa: Ylämyllyn rakennuskaava KV 8.6.1998 § 33, Ylämyllyn korttelin 152 asemakaava ja korttelin 153 asemakaava vuodelta 2007, Korttelin 152 muutos vuodelta 2009 sekä Ylämyllyn keskustan asemakaavan muutos ja laajennus KV 17.11.2014 § 46.

Rakennusjärjestys. Liperin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.2.2012 (kunnanvaltuuston päätös 19.12.2011 § 71).

Sopimukset, päätökset ja strategiat. Kaavahanke saattaa edellyttää valtion ja kunnan taholta määrälakakauppoja tai lunastuksia tiealueeksi tai katualueiksi. Maankäyttö- ja rakennuslain 91b §:n mukaisten maankäyttösoimusten tarvetta tutkitaan kaavaprosessin aikana.

Asemakaavan laatimistavoitteesta on ilmoitettu ensikerran Liperin kunnan kaavoituskatsauksessa 2021 (elinympäristölautakunta 14.9.2021 § 149) nimellä Vt 9 hankkeeseen liittyvä asemakaavamuutos. Liperin kunnanhallitus on päättänyt käynnistää *Asemakaavan muutos ja laajennus välillä Honkalampi-Välikangas, Vt 9 parantaminen* päätöksellään 20.09.2021 § 210.

Liperin kuntastrategia 2021–2025: Vt 9 parantamishanke on osa hyväksyttyjä ensisijaisia kuntastrategioita ja sen keskeisimpiä investointeja.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Kaavassa arvioidaan ja tutkitaan vaikutuksia maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukaisesti muun muassa:

- ihmisten elinoloihin, elinympäristöön ja sosiaaliseen ympäristöön
- kulttuurihistoriaan ja muinaismuistoihin
- kaupunkikuvaan ja maisemaan
- luonnonympäristöön ja luonnonarvoihin (mm. pohjavesi, kasvi- ja eläinlajit. Alueella havaittu erityisesti suojeltavia tai uhanalaisia lajeja)
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen
- yhdyskunta- ja energiatalouteen, yhdyskuntateknisiin ratkaisuihin ja -huoltoon
- liikenteeseen, palveluihin ja elinkeinoelämään
- suhde aluetta koskeviin suunnitelmiin ja päätöksiin.

Alueelle on laadittu mm. seuraavia selvityksiä:

- Vt 9 Ylämylly tiesuunnitelman kasvillisuusvaikutusten arviointiraportti 2023 (Destia)
- Tiesuunnitelman meluselvitys (Destia 2021)
- Nuottilammen ja Ylämyllynpuron pohjaeläimistö 2021 (KVVY tutkimus Oy)
- Honkalammen osayleiskaavan luontoselvitys 2020 (ympäristökonsultointi Welling ky)
- Nuottilammen osayleiskaavan luontoselvitys 2020 (ympäristökonsultointi Welling ky)
- Ylämyllyn kaava-alueiden luontoselvitys 2018 (ympäristökonsultointi Welling ky)
- Ylämyllyn osayleiskaavanmuutoksen luontoselvitys 2006 (Environment Oy)
- Ylämyllyn osayleiskaavan luontoselostus 1999 (Maa ja Vesi Oy)

Lähtökohtaista lisäselvitystarvetta ei oleteta olevan. Aluetta koskevat pääasialliset selvitykset ovat nähtävillä ja ladattavissa kaavaprosessin ajan kaava koskevalla verkkosivulla <https://www.liperi.fi/vireilla-olevat-kaavat>. Asemakaavan selostuksessa esitetään johtopäätökset ja tiivistelmät selvityksistä ja arvioidaan keskeisiä edellä mainittuja vaikutuksia.

OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (62 §) edellytetään, että kaavan valmisteluun on mahdollisuus osallistua, arvioida sen vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiasta. Keskeisiä osallisia ovat:

Suunnittelualueen maanomistajat	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Kaava-alueen välittömät naapurit	Pohjois-Karjalan ELY-keskus ja Pohjois-Savon ELY-keskus
kunnan jäsenet, jotka katsovat olevansa osallisia	Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo
Alueella toimivat yritykset	Väylävirasto
Alueella toimivat yhdistykset (mm. Liperi Seura ry, Honkalammin asukasyhdistys ja Jyrin kyläyhdistys	PKS Sähkönsiirto Oy ja verkko-operaattorit
	Pelastuslaitos
Alueelliset luontoyhdistykset (Liperin luonnonystävät ry, Suomen luonnonsuojeluliitto, Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry)	Kunnan viranomaistahot ja yhtiöt (mm. infrapalvelut ja vesihuoltolaitos, Lipertek Oy

Osallistuminen järjestetään suunnittelun eri vaiheissa esim. yleisötilaisuuksissa, erilaisissa maastokatselmuksissa, viranomaisneuvottelussa, sekä asettamalla suunnitelma julkisesti nähtäville ja lausunnoille.

KAAVAN VALMISTELU

Kaikissa kaavavaiheissa päätökset nähtäville asettamisista tekee elinympäristölautakunta. Kaavan valmisteluun on mahdollista osallistua ja ilmaista mielipiteensä kaavaprosessin aikana ja virallisesti erityisesti nähtävilläpitojen yhteydessä.

- Kaava tulee vireille **osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla** (OAS), josta on mahdollista jättää **mielipide**. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään ja tarvittaessa muutetaan suunnittelun edetessä.
- **Kaavaluonnoksen** nähtävilläpitoaikana on mahdollista jättää jälleen **mielipide**. OAS-vaihe ja kaavaluonnosvaihe voidaan tarvittaessa yhdistää. Kaavaselostuksessa esitetään kaavan saama OAS-vaiheen palaute ja vastineet tiivistelmänä. Kaavaluonnosta ja tiesuunnitelmaa esittelevä **yleisötilaisuus** järjestetään nähtävilläpidon aikana.
- **Kaavaehdotuksen** nähtävilläpitoaikana on mahdollista jättää **muistutus**. Kaavaselostuksessa esitetään kaavan saama luonnosvaiheen palaute ja vastineet tiivistelmänä.

Eri vaiheissa annettava palaute tulee toimittaa ensisijaisesti sähköpostilla Liperin kunnan kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@Liperi.fi tai postitse osoitteeseen Varolantie 3, 83100 Liperi.

Kaavan hyväksymisestä päättää kunnanvaltuusto. Hyväksymistä koskevasta päätöksestä on mahdollista valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

KAAPROSESSI

	PÄÄTÖKSENTEKO	SUUNNITTELU	VUOROVAIKUTUS
ALOITUS, VIREILLETULO	Kaavan laatimisesta päätetään hankekohtaisesti ja päätökset tekee kunnanhallitus. Päätetään tarvittaessa ohjausryhmän koonpanosta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville elinympäristölautakunnan päätöksellä	Kaavan tavoitteet määritellään. Kartoitetaan lähtötiedot, osalliset ja aikataulu sekä järjestetään tarvittaessa aloituskokous. Laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Päätetään tarvittavien selvitysten tilaamisesta.	Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään tarvittaessa. Ohjausryhmä kokoontuu tarvittaessa. OAS asetetaan nähtäville ja pyydetään lausunnot. Kaavasta ilmoitetaan paikallislehdessä, kunnan Internet-sivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. OAS:sta voi jättää mielipiteen. Kaavan esittelytilaisuus järjestetään tarvittaessa.
VALMISTELU (luonnos)	Kaavaluonnos asetetaan nähtäville elinympäristölautakunnan päätöksellä (MRA 30 §).	Kootaan ja käsitellään OAS:sta saatu palaute. Tarkennetaan tavoitteita, tehdään tarvittaessa vaihtoehtojen tarkasteluja ja arvioidaan vaikutuksia. Laaditaan luonnosvaiheen kaavakartta ja kaavaselostus liitteineen.	Kaavaluonnoksen nähtävilläolosta tiedotetaan OAS:n mukaisesti. Luonnoksesta voi jättää mielipiteen. Pyydetään lausunnot. Kaavan esittelytilaisuus järjestetään tarvittaessa.
KAAPAEHDOTUS	Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville elinympäristölautakunnan päätöksellä (MRA 27 §).	Kootaan ja käsitellään luonnosvaiheessa saatu palaute ja laaditaan vastineet niihin. Tehdään tai tilataan mahdollisesti tarvittavat lisäselvitykset. Kaavaluonnoksen ja saadun palautteen perusteella laaditaan kaavaehdotus. Laaditaan tarvittaessa rakentamistapaohje.	Kaavaehdotuksen nähtävilläolosta tiedotetaan ja mm. ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään tarvittaessa kirje. Ehdotuksesta voi jättää muistutuksen. Järjestetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu ja laaditaan tarvittaessa maankäyttösopimukset.
HYVÄKSYMINEN	Elinympäristölautakunnan käsittelyn jälkeen kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle kaavaa hyväksyttäväksi (ja tarvittaessa maankäyttösopimusta). Vaikutuksiltaan vähäiset kaavat hyväksyy kunnanhallitus (MRL 52 §). Kaava saa lainvoiman kuulutuksella (MRA 93 §).	Kootaan ja käsitellään ehdotusvaiheessa saadut muistutukset ja laaditaan niihin vastineet. Kaavaehdotusta tarkistetaan tarvittaessa ennen hyväksymiskäsittelyä. Merkittävät muutokset edellyttävät ehdotuksen asettamisen uudelleen nähtäville. Kaava saatua lainvoiman, kaavan mukainen rakentaminen voidaan aloittaa.	Muistutuksen jättäneille toimitetaan kunnan vastine ja tiedote kaavan etenemisestä valtuuston käsittelyyn.
VALITTAMINEN			Hyväksymispäätöksestä on mahdollista valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 30 vuorokauden ajan päätöksen tiedoksi saattamisesta.

TIEDOTTAMINEN

Kaavan etenemisvaiheista ilmoitetaan kaava-alueen osallisille ja välittömille naapureille kirjeellä, kuulutuksella Kotiseutu-uutiset -lehdessä ja Liperin kunnan Internet-sivuilla (<https://www.liperi.fi>) sekä virallisella ilmoitustaululla. Asiakirjat pidetään nähtävillä eri vaiheissa kunnan asiakaspalvelupisteessä osoitteessa Varolantie 3, 83100 Liperi ja kaavojen laadintaa koskevalla verkkosivulla: <https://www.liperi.fi/vireilla-olevat-kaavat>.

Työvaihe	Alustava tavoiteaikataulu
Kaavan vireilletulo: OAS	huhti-toukokuu 2024
Kaavaluonnosvaihe	helmi-maaliskuu 2025
Kaavaehdotusvaihe	loppuvuosi 2025
Kaavan hyväksymiskäsittely	loppuvuosi 2025

YHTEYSTIEDOT

Liperin kunta, elinympäristöpalvelut, maankäyttö ja kaavoitus, www.Liperi.fi , osoite:
Varolantie 3, 81700 Liperi

LISÄTIETOJA

Kaavan laatija: Kaavoituspäällikkö Jukka Haltilahti, puh. 0400 125 152, sähköposti:
jukka.haltilahti@liperi.fi

Tekninen johtaja Jouni Pekonen, puh. 050 467 3533, sähköposti: jouni.pekonen@liperi.fi

Maankäytön asiakaspalvelu: Hallintosihteeri Sanna Taponen, puh. 040 630 0944,
sähköposti sanna.taponen@liperi.fi, Varolantie 3, 83100 Liperi.

VT 9 KAAVAMUUTOKSEN JA LAAJENNUKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN SAAMA PALAUTE JA VASTINEET NIIHIN

Kaava-aineisto pidettiin nähtävillä 24.4. –24.5.2024. Kaavasta jätettiin kuusi lausuntoa. Osalliset jättivät yhden mielipiteen.

Lyhennelmä palautteesta ja vastineet niihin.

Ei huomautettavaa: Pohjois-Karjalan alueellisella vastuumuseo, PKS sähkönsiirto ja Telia Finland Oy. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ei jättänyt lausuntoa.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus OAS:n liitteenä on esitetty tiesuunnitelma-luonnos 31.5.2022, johon tämä ELY-keskuk-sen antama lausunto pohjautuu. Alueidenkäyttö Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) ei ole esitetty asemakaavoitettavan alueen rajausta. Asemakaavaa laadittaessa on selvítettävä ja arvioitava koko kaavoitet-tavan alueen kaavaratkaisujen vaikutukset. Asemakaavan laadinnassa tulee ottaa huo-mioon kaavoitusta ohjaavat voimassa olevat yleiskaavat. Mikäli asemakaavoituksessa on tarpeen poiketa yleiskaavojen ohjauksesta, tulee poikkeamiset selostaa ja perustella asemakaavassa. Luonto Vt 9:n ympäristössä on havaittu useita uhanalaisia eliölajeja ja niiden elinympäris-töjä. Alueella on tehty tiesuunnitelman laati-misen yhteydessä yleispiirteinen luontoselvi-tys kesällä 2021 hankkeen luontovaikutusten	- Aluerajaus ei vielä ollut tarkentunut OAS vai-heessa. Kaavassa selvitetään ja arvioidaan koko kaavoitettavan alueen kaavaratkaisujen vaikutukset. Merkitään tiedoksi. -
--	---

arvioimiseksi. Selvityksen tulosten pohjalta tehtiin lisäksi paahdeympäristöjen kasvillisuuskartoitus kesällä 2022 sekä sahalehti- ja viherukonkorentokartoitus kesällä 2023. Sahalehti- ja viherukonkorentohavainnot keskittyvät suunniteltavan Ylämyllyn eritasoliittymän itäpuoliselle osalle ns. ”nimettömien lampien” kohdalle valtatie 9 nykyisen linjauksen molemmin puolin.

Pohjois-Savon ELY-keskus on pyytänyt tiesuunnitelmaratkaisuihin ja viherukonkorenon elinympäristöön kohdistuviin haitallisiin vaikutuksiin liittyen lausuntoa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta. Pohjois-Karjalan ELY-keskus on 15.4.2024 antamassaan lausunnossaan todennut, että tiesuunnitelman mukaiset toimenpiteet lampien alueella mahdollisesti vaativat luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisen poikkeamisluvan lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevasta heikentämis-kiellosta. Tiesuunnitelmaratkaisujen vaikutus uhanalaisen viherukonkorenon elinympäristöön ja elinympäristön heikentämiseen liittyvä poikkeuslupatarve on selvitettävä.

Asemakaavoitusta varten tulee koko suunnittelualueelta olla tehtynä riittävät ajantasaiset luontoselvitykset. Koska asemakaavoitettavan alueen laajuus on tällä hetkellä vielä epäselvä, ei ole myöskään selvää, ovatko tiesuunnittelua varten tehdyt selvitykset alueellisesti kattavia. Selvitysten kattavuuden varmistaminen on edellytys sujuvalle päätöksenteolle sekä kaavasta että tiesuunnitelmasta.

Pohja- ja pintavedet

Vt 9:n suunnitteluosuus sijoittuu kolmen luokitellun 1E-luokan pohjavesialueen alueelle: Honkalampi (tunnus 0742628), Jyrinkylä (tunnus 0742602) ja Konivaara (tunnus 0742611). Tiesuunnitelmaselostuksessa on esitetty pohjaveden tarkkailuohjelma tiesuunnitelmavaiheessa alueelle asennetuista

Mahdollisen poikkeamistarpeen selvittäjä ja hakija on Pohjois-Savon ELY-keskus. Kaavalla ratkaistaan vain mm. LT alueen aluerajaus sekä tarvittaessa suojelumerkinnot kaavaan.

Voimassa olevan asemakaavan alueelta sekä muilta laajennusalueilta on tehty kattavat ja ajantasaiset luontoselvitykset erityisesti osayleiskaavojen yhteydessä sekä vt 9 rakentamishankkeessa. Luontoselvityksiä täydennetään edelleen LT alueen ja sen rakentamisen suhteen.

-

pohjaveden havaintoputkista. Selostuksen mukaan pohjavesialueilla sijaitseville tie-osuuksille on suunniteltu pohjaveden suojaus kloridisuojauksena maavallein ja bentoniittimattorakenteena. Hulevesien johtaminen toteutetaan selostuksen mukaan hallitusti pohjavesialueen ulkopuolelle rakennettavilla hulevesiviemäreillä ja kolmella pumpaamolla. Selostuksen mukaan tiesuunnitelman mukaiset ratkaisut vähentävät merkittävästi tieliikenteestä ja väylänpidosta pohjaveteen kohdistuvaa pilaantumisriskiä, kun valtatie talvikunnossapidosta tai onnettomuustilanteista syntyvät haitalliset aineet eivät kulkeudu pohjaveteen. Pohjavedensuojauksen rakentaminen pienentää selostuksessa esitetysti pohjaveden varsinaisen muodostumisalueen pinta-alaa Honkalammen pohjavesialueella noin 2 % ja Konivaaran pohjavesialueella noin 0,5 %. Suunnittelualueen merkittävimmät pintavesikohteet ovat Ylämyllynpuro sekä siihen pohjoisesta laskevat Nuottilampi ja kaksi sen eteläpuolista nimetöntä pientä lampea suunnitteluosuuden keskiosassa. Tiesuunnitelma edellyttää vesialueen täyttämistä (pienet lammet teiden välissä). Asemakaavamerkinnoissa ja -määräyksissä tulee ottaa huomioon pohja- ja pintavesien käsittely alueella. Pilaantuneet maat Tiesuunnitelman selostuksen mukaan alueella olevat pilaantuneet maat on huomioitu maaperän tietojärjestelmän MATTI-kohteiden osalta sekä myös risteysalueen onnettomuuksien seurauksena mahdollisen maaperän pilaantuneisuuden osalta. Suunnitelman selostuksessa todetaan, että 'Myös valtatie 9 ja maantien 476 (Liperintie) tasoliittymän alueella sattuneiden onnettomuuksien yhteydessä on maaperään saattanut päästä polttoaineita ja öljyjä päälystettyjen	- Kaavassa on annettu määräyksiä hulevesien käsittelystä sekä pohjavesialueen huomiomisesta. -
--	---

alueiden ulkopuolella. Jatkosuunnittelun yhteydessä määritetään toimintatavat mahdollisten pilaantuneiden maiden käsittelyyn ja puhdistamiseen rakentamisvaiheessa.’ Mikäli asiassa toimitaan suunnitelmaselosteen mukaan, ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa pilaantuneiden maiden käsittelyyn. Asemakaavamerkinnoissa ja -määräyksissä tulee ottaa huomioon kaava-alueen pilaantuneet maat. Melu Tiesuunnitelman yhteydessä on laadittu meluselvitys (Destia Oy, luonnos 1.10.2021). Selvityksessä esitetään meluvallien, melukaitteiden ja -aitojen rakentamista valtioneuvoston asettamien (päättös 993/92) melutason ohjearvojen saavuttamiseksi. Selvityksen esityksen mukaan meluntorjuntaratkaisujen toteuttamisen jälkeen melutilanne nykyisillä asuin- ja lomakiinteistöillä, tulevilla asuinalueilla sekä osittain myös luonnonsuojelualueilla paranee selvästi verrattuna ennustetilanteeseen, jossa meluntorjuntaa ei toteuteta.	Kaavamääräys on lisätty. Kaavamääräys on lisätty
Pohjois-Savon ELY-keskus OAS:in liitteenä on vuoden 2022 tiesuunnitelmaselostus ja yleiskartta. OAS:ssa ei ole esitetty alustavaa kaavarajasta. Erityisesti Honkalammen alueella tiesuunnitelmaratkaisut ja toisaalta maankäyttötarpeet ovat muuttuneet parin vuoden takaisista tiesuunnitelmaratkaisuista ja voimassa olevien asemakaavojen mukaisista ratkaisuista. Honkalammen alueella on tuoreehko osayleiskaava (2022), jossa on huomioitu sen aikaiset tiesuunnitelmaratkaisut. Kunnan omana tavoitteena on yhteensovittaa kaava Honkalammenranta I asemakaavaan sekä muodostaa uusi katuyhteys pohjoiseen Ylämyllyntieltä Kuopiontien ja radan alitse Nuottiharjun alueelle. ELY-keskus	Aluerajaus ei vielä ollut tarkentunut OAS vaiheessa. Vt 9 ja Honkalammenranta kaavat yhteensovitetaan toisiinsa.

näkee positiivisena, että tehtävässä kaava-muutoksessa pyritään yhteensovittamaan kaava Honkalammenranta I asemakaavaan, josta ELY-keskus huomautti erityisesti meluun ja meluntorjuntaan liittyen. ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.	
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos Pelastuslaitos pitää hyvänä VT 9 asemakaavan tuomia muutoksia, muutokset parantavat tieosuuden turvallisuutta ja tulee todennäköisesti vähentämään liikenneonnettomuuksia. Pelastuslaitoksella ei ole muuta kommentoitavaa kaavan tässä vaiheessa.	-
Mielipide (lyhennelmä) Esitetään laajasti kritiikkiä kalliiseen moottoritie ym. hankkeeseen sekä kunnan saamaan hyötyyn suhteessa sijoitettavaan pääomaan. Esitetään, että hanke ei lisää alueen elinvoimaa tai tavoitettavuutta. Vt 9 ja Liperintien ym. ruuhkaisuuden purkamiseksi esitetään, että Liperintien alku on poistuville 2 kaistainen, jolloin länteen kääntyvät eivät estä itään suuntautuvaa liikennettä. Tämä riittäisi toimenpiteenä ja olisi huomattavasti edullisempi. Honkalammen läntisen liittymän voi poistaa tarpeettomana. Nuottilammen/Sompalammen suuntaan riittää olemassa oleva alikulku päivitettynä. uutta ei tarvita. Vt 9 ja Liperintien liittymään voidaan rakentaa laaja kiertoliittymä, eritasoa ei tarvita. Liperintien-Ylämyllyntien kiertoliittymää voidaan laajentaa ja kehittää liikenteen sujuvoittamiseksi esim. kaksikaistaisena. Kaava-alueen ulkopuolelle esitetään tekstein sekä kartalla parannuksia kiertoliittymän Jyrin alueelta aina välikankaalle saakka.	Liikenne- ja turvallisuustarkastus ja hyödyt ovat esitetty tarkemmin vt 9 hankeaineistossa. Saatetaan tiedoksi hankkeeseen. Saatetaan tiedoksi hankkeeseen ja kuntaan sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselle.